

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

A

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI**

**Komunikace pracovníků živnostenského úřadu v rámci živnostenské
kontroly a řešení stížností občanů**

Autor: Miroslav Chlistovský

Vedoucí práce: doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Datum odevzdání: 31. března 2014

Poděkování

Děkuji tímto váženému doc. JUDr. Janu Hejdovi, Ph.D. za metodické vedení, konzultační pomoc, cenné rady a trpělivost při zpracování této práce.

Dále děkuji pracovníkovi Krajského úřadu Jihočeského kraje, Odbor krajský živnostenský úřad – úsek kontroly a metodiky, panu Vladimíru Stronerovi a vedoucí Správního a kontrolního oddělení Obecního živnostenského úřadu České Budějovice Magistrátu města České Budějovice, Bc. Daně Bernardové za poskytnuté informace a postřehy k této práci.

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Komunikace pracovníků živnostenského úřadu v rámci živnostenské kontroly a řešení stížností občanů“ jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s ust. § 47b zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o vysokých školách“), souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona o vysokých školách zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 28. února 2014

Miroslav Chlistovský

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta pedagogická
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Miroslav CHLISTOVSKÝ**
Osobní číslo: **P110079**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Název tématu: **Komunikace pracovníků živnostenského úřadu v rámci živnostenské kontroly a řešení stížností občanů**
Zadávající katedra: **Katedra pedagogiky a psychologie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce se bude zabývat problematikou profesionální komunikace úředníků živnostenských úřadů s občany v situacích, kdy v rámci kontrolní činnosti může docházet k potenciálně problémových situacím a ke sporům při řešení stížností. Práce nejprve podá ucelený nástin a rozbor živnostenské kontroly, coby nejdůležitějšího článku správního trestání na úseku živnostenského podnikání, dále se bude věnovat také konkrétním případům kontrol na základě přijatých stížností od občanů vybraného regionu.

Cílem bakalářské práce bude provedení komplexního rozboru komunikace v rámci kontrolní činnosti živnostenského úřadu se zaměřením na kontroly prováděné v návaznosti na přijaté stížnosti občanů, a to včetně identifikace nejzávažnějších případů řešených za období let 2008 - 2012 a přijatých opatření ze strany živnostenského úřadu.

Bakalářská práce využije dostupných informací a dat získaných ze živnostenského rejstříku, která doplní o výstup z řízeného rozhovoru s pracovníkem oddělení registrace Obecního živnostenského úřadu České Budějovice. Metodou komparace bude porovnáno řešení stížností za období r. 2008 - 2012. Dále zde budou využity metody analýzy a syntézy u vybraných případů kontrol provedených Obecním živnostenským úřadem České Budějovice na základě přijatých stížností občanů.

Rozsah grafických prací: **5 stran**
Rozsah pracovní zprávy: **45 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. 2. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 233 s. ISBN 9788073802639.

SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 427 s. ISBN 9788024733395.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění.

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

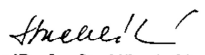
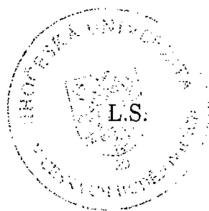
Vedoucí bakalářské práce: **doc. JUDr. Jan Hejda, Ph.D.**
FM VŠE Jindřichův Hradec

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2014**

Mgr. Michal Vančura, Ph.D.
děkan

prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 29. května 2013

Abstrakt

Práce se zabývá komplexní komunikací pracovníků Obecního živnostenského úřadu České Budějovice. Sleduje kontrolní činnost, její výstupy, způsoby řešení konkrétních stížností. Přináší statistické údaje a výzkumná zjištění.

Abstract

The bachelor thesis deals with the complex communication of workers of the Trade Licensing Office in České Budějovice. The bachelor thesis monitors the inspection activity, its outputs, ways of solving specific complaints. It provides statistical data and research findings.

Obsah

Úvod.....	7
1 Rešerše – vymezení pojmů.....	9
1.1 Podnikání.....	9
1.2 Obecní živnostenský úřad České Budějovice	11
1.3 Živnostenská kontrola a její význam.....	12
1.4 Komunikace	25
2 Komunikace živnostenského úřadu.....	27
2.1 Živnostenský úřad a žadatel	27
2.2 Jednání živnostenského úřadu s občanem a podnikatelem v rámci stížnosti.....	30
2.3 Spolupráce živnostenského úřadu s orgány státní správy a veřejné moci	36
2.4 Správní rozhodování	38
3 Příklady řešení stížností občanů a zaměření živnostenské kontroly	40
3.1 Konkretizace jednotlivých případů	40
3.2 Prováděné živnostenské kontroly v praxi v návaznosti na stížnosti občanů.....	44
3.3 Stížnosti občanů ve vztahu k živnostenskému úřadu.....	50
3.4 Výzkumné zjištění, řízený rozhovor	52
Závěr	61
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	63
Seznam grafů	67
Přílohy.....	67

Úvod

Komunikace je neodmyslitelnou součástí občanského života člověka, která nás provází po celý život. Učíme se jí od dětství, sdělujeme tím své názory, myšlenky, potřeby a pocity, ať mluveným, psaným slovem nebo gestikulací. Je tedy nezbytnou součástí každého z nás. Komunikace je nepostradatelná v každé profesi, v soukromé či veřejné sféře.

Určitou specifickou profesí je činnost úředníka, osoby poskytující služby. Část veřejnosti považuje úřední osobu za arogantní, neochotnou při řešení problému, s nevstřícným jednáním, případně nekvalifikovanou. Domnívám se, že takovýto přístup je v současnosti ojedinělý. Většina úředníků se chová profesionálně, s porozuměním aktivně řeší záležitosti občana, vychází mu empaticky vstříc. Na takové pracovníky se může občan s důvěrou spolehnout. Komunikace je tedy základem ke spokojenosti občana.

Bakalářskou práci na téma „Komunikace pracovníků živnostenského úřadu v rámci živnostenské kontroly a řešení stížností občanů“ jsem si vybral z důvodu teoretických i praktických znalostí, získaných při výkonu své činnosti pracovníka správního a kontrolního oddělení Obecního živnostenského úřadu České Budějovice. Komunikace pracovníků vykonávajících živnostenskou kontrolu je nezbytnou součástí veškeré jejich činnosti, kdy v rámci kontrolní činnosti může docházet k potenciálně problémovým situacím a ke sporům při řešení stížností. Bez komunikace se nelze obejít, je součástí každodenního života člověka. Pracovník živnostenského úřadu se při výkonu své činnosti stává prostředníkem mezi občanem a podnikatelem při řešení problému. Správná komunikace může mít zásadní vliv na jeho vyřešení.

V teoretické části bakalářské práce úvodem popíšu termín podnikání, obecně popíšu činnost Obecního živnostenského úřadu České Budějovice a především proces a význam živnostenské kontroly. Dále vysvětlím pojem komunikace. Proces živnostenské kontroly je v této části zpracován podle právního stavu, platného k 31. srpnu 2013.

V praktické části této práce se budu zabývat komplexním rozбором komunikace v rámci živnostenského úřadu, kdy provedu analýzu komunikace živnostenského úřadu ve čtyřech částech, počínaje komunikací v rámci poradenské a registrační činnosti, dále pak v rámci postupů při přijímání stížností a vyrozumívání o výsledcích, spoluprací s ostatními orgány státní správy a konče komunikací v rámci správního rozhodování. Provedu analýzu u vybraných případů kontrol, provedených v návaznosti na stížnosti občanů za období roku

2008 až 2012 včetně statistických metod, popisu. Dále provedu analýzu a syntézu přijatých stížností za toto období. Využiji dostupná data získaná z registru podnikatelů, která doplním o výstup z řízeného rozhovoru s pracovníkem oddělení registrace živnostenského úřadu. Na závěr bude zhodnocena kontrolní činnost živnostenského úřadu, v níž nastíním možný návrh de lege ferenda na zlepšení efektivnosti postupů.

Cílem této bakalářské práce je provedení komplexního rozboru komunikace v rámci kontrolní činnosti živnostenského úřadu se zaměřením na kontroly prováděné v návaznosti na přijaté stížnosti občanů, a to včetně identifikace nejzávažnějších případů, řešených za období let 2008 až 2012 a přijatých opatření ze strany živnostenského úřadu.

Při zpracování práce využiji dat získaných z živnostenského rejstříku, interních dokumentů živnostenského úřadu, veřejných materiálů a metodik ministerstva průmyslu a obchodu, odborné literatury a internetových zdrojů. Zároveň v praktické části práce uvedu původní a stávající právní úpravu v rámci konkretizace jednotlivých příkladů, postupů a zaměření živnostenských kontrol v návaznosti na přijaté stížnosti.

V bakalářské práci jsem stanovil tyto hypotézy:

H1: Občané v rámci stížností na podnikatele mají informace o tom, kam se obrátit a s kým komunikovat při řešení svého problému.

H2: V rámci komunikace stěžovatele jsou živnostenským úřadem předány dostačující informace k možnostem řešení problému.

1 Rešerše – vymezení pojmů

1.1 Podnikání

Dle Srpové¹ je podnikání v obchodním zákoníku² definováno jako soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Pro správné vysvětlení dílčích pojmů užitých v definicích Srpová uvádí, že soustavností se rozumí činnost, která musí být vykonávána opakovaně a pravidelně, ne příležitostně; samostatností se rozumí osobní jednání podnikatele, je-li fyzickou osobou, či jednání právnické osoby prostřednictvím svého statutárního orgánu; vlastním jménem je rozuměno, že právní úkony činí podnikatel - fyzická osoba svým jménem a příjmením, právnická osoba pod svým názvem (obchodní firmou); vlastní odpovědností se rozumí, že podnikatel (fyzická i právnická osoba) nese veškeré riziko za výsledky své činnosti; dosažením zisku se rozumí, že činnost musí být vykonávána s úmyslem docílit zisku (zisk však nemusí být dosažen).

Zde je však nutno podotknout, že obchodní zákoník pod číslem 513/1991 Sb. není již od 1. ledna 2014 v platnosti. Obchodní zákoník upravoval oblast obchodního práva a spadal do kategorie soukromoprávního práva. Speciálním právním předpisem soukromého práva byl občanský zákoník pod číslem 40/1964 Sb.

S ohledem na předchozí právní úpravu obchodní zákoník některé vztahy neupravoval, a tak v tom případě přicházel na řadu občanský zákoník, pokud tedy zákon nestanovil něco jiného. Některé vztahy upravoval jen z části, pak se občanský zákoník použil jen částečně, popř. ho v některých případech nešlo použít vůbec.

Občan při řešení svých záležitostí v soukromoprávní rovině musel jednotlivě sledovat nejen občanský zákoník, obchodní zákoník, ale také zákon o rodině, popř. další právní předpisy.

---

¹ SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, s. 20

² § 2, zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku

Z důvodu nekompaktnosti této úpravy v několika různých právních předpisech, zákonodárce reagoval na změnu v soukromém právu, kdy dokončil práce na přijetí nového předpisu soukromého práva (rekodifikaci). V jeho rámci byl schválen nejen „nový“ občanský zákoník pod číslem 89/2012 Sb., ale také zákon o obchodních korporacích pod číslem 90/2012 Sb. a zákon o mezinárodním právu soukromém pod číslem 91/2012 Sb., který je v platnosti od 1. ledna 2014.

Je třeba si uvědomit, že občanský zákoník se dotýká každého občana.

„Nový“ občanský zákoník nezná pojem „podnikání“, který byl uveden v původním obchodním zákoníku, nýbrž v ust. §§ 420 až 422 definuje pouze termín „podnikatel“³.

„Živnostenské podnikání představuje v současné době nejrozšířenější formu podnikání, a to z toho důvodu, že se jeho režim vztahuje k většině podnikatelských činností“⁴.

Podnikání fyzických a právnických osob je součástí občanského života a zdrojem ekonomické sféry státu. Je základem ekonomického rozvoje, z tohoto důvodu je povinností státu vytvářet pro ně dostatečné podmínky. V České republice vycházejí novely živnostenského zákona, které od roku 1992 do současnosti zmíněný zákon podporují. Rovněž Evropská unie vytvořila mnoho programů na podporu podnikání a vyrovnávání ekonomických rozdílů mezi členskými státy.

Podmínky živnostenského podnikání upravuje zákon pod číslem 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“), který v ust. § 2 definuje pojem „živnost“. Pojem živnost koresponduje s definicí „podnikání“ dle původního obchodního zákoníku, který je navíc doplněn o podmínky stanovené živnostenským zákonem.

Zde bych zmínil i ust. § 3 tohoto zákona, kde jsou taxativně vyjmenovány činnosti, vyloučené z oblasti živnostenského podnikání a jsou členěny dále na činnosti vyhrazené zákonem státu nebo zákonem určené právnické osobě, činnost např. umělců a dalších osob,

---

³ Podnikatel je ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, též uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností, popř. jedná svým jménem nebo na účet podnikatele, též ten, kdo je za určitých podmínek zapsán v obchodním rejstříku

⁴ PRŮCHA, Petr a Richard POMAHAČ. *Lexikon - správní právo*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2002, s. 640

kteřé jsou vyloučeny pro svá specifika a vyžadují zvláštní právní úpravu. Toto negativní vymezení působnosti je dále postupně doplňováno o další vybrané činnosti, které jsou z režimu živnostenského zákona vyloučeny.

1.2 Obecní živnostenský úřad České Budějovice

Pro město České Budějovice a vyjmenované obce je působnost tohoto úřadu stanovena v ust. § 2 zákona č. 570/1991 Sb. o živnostenských úřadech, v platném znění (dále jen „zákon o živnostenských úřadech“). Odvolacím orgánem je Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor krajský živnostenský úřad České Budějovice. Metodickým a koordinačním orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Obecní živnostenský úřad České Budějovice sídlí na adrese nám. Přemysla Otakara II. 1/2, 370 92 České Budějovice, v budově Magistrátu města České Budějovice. Strukturu tohoto odboru tvoří dvě oddělení, a to oddělení registrace živností a oddělení správní a kontrolní. Činnost odboru zajišťuje 24 pracovníků (úředních osob). Jedná se o úředníky územních samosprávních celků podle zákona č. 312/2002 Sb.⁵. Dle Matese⁶ je pravomoc správních orgánů uskutečňována prostřednictvím úředních osob. Za úřední osobu lze považovat fyzickou osobu, která při plnění svých úkolů v oblasti veřejné správy používá pravomoc a příslušnost, svěřenou jí za tímto účelem zákonem nebo na základě zákona.

Odbor vykonává činnosti v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem, týkající se živností ohlašovacích volných, živností ohlašovacích řemeslných, vázaných a živností koncesovaných. Zajišťuje provoz živnostenského rejstříku, je provozovatelem Centrálního registračního místa (CRM), tj. disponuje možností provedení daňové registrace určené správci daně, oznámení vůči orgánům České správy sociálního zabezpečení, úřadům práce a příslušným zdravotním pojišťovnám. Dále plní funkci Jednotného kontaktního místa (JKM) dle zákona č. 222/2009 Sb. o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů, tj. podávání informací týkajících se poskytování služeb na vnitřním trhu EU, předávání žádostí o oprávnění k poskytování služby podané na základě jiného právního předpisu správnímu orgánu věcně příslušnému rozhodovat o žádosti⁷. Dále provádí živnostenské kontroly a ukládá pokuty za porušení povinností podle živnostenského zákona v oblasti

⁵ Zákon o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů

⁶ MATEŠ, Pavel, Vladimír NOVOTNÝ a Marek STARÝ. *Základy správního práva procesního*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, s. 30

⁷ § 2, zákona o živnostenských úřadech

výše uvedených živností, mj. zabezpečuje dozorovou činnost nad dodržováním povinností stanovených zákonem č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), dodržováním ust. zákona č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje poskytování informací žadatelům podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, provádí poradenskou činnost v oblasti živnostenského podnikání a spolupracuje s orgány státní správy⁸. Lze tedy usuzovat, že zákon o živnostenských úřadech je základním právním předpisem, který upravuje působnost živnostenských úřadů v České republice. Tento zákon byl k dnešnímu dni osmkrát novelizován.

1.3 Živnostenská kontrola a její význam

Živnostenská kontrola je součástí výkonu živnostenské správy vykonávané živnostenskými úřady. Do roku 1996 si živnostenská kontrola hledala v systému živnostenského podnikání své místo na základě dílčích úprav živnostenského zákona a teprve rozsáhlou novelizací zákona č. 286/1995 Sb., kterým se změnil a doplnil živnostenský zákon a zákon o živnostenských úřadech, došlo k nezbytnému posílení prvků výkonu živnostenské kontroly a byl zde odstraněn zásadní nedostatek zákonné úpravy dosud platné, spočívající v tom, že živnostenský zákon až doposud neobsahoval hmotně právní úpravu výkonu živnostenské kontroly a neupravoval ani procesní pravidla postupu příslušných správních orgánů při výkonu živnostenské kontroly. Pokud živnostenský zákon hovořil o „povinnostech stanovených živnostenským zákonem“ (ust. § 60a), bylo tím nepochybně myšleno to, aby podnikatel při své podnikatelské činnosti dodržoval nejen povinnosti vyplývající ze živnostenského zákona, ale i ze zvláštních právních předpisů, které mají vztah k živnostenskému podnikání. Tato výše uvedená úprava živnostenského zákona znamenala průlom ve výkonu živnostenské kontroly a novela zákona č. 130/2008 Sb., kterým se změnil živnostenský zákon a další související zákony, tento proces kontrolní činnosti živnostenských úřadů dokončila.

V souvislosti se změnou právní úpravy, kdy od 1. ledna 2014 platí „nový“ občanský zákoník, se změny dotkly mj. i živnostenského zákona, „nového“ kontrolního řádu, zákona o povinném značení lihu aj.

---

⁸ Kontakt. *Statutární město České Budějovice*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/magistrat/odbory/obzu/stranky/o-odboru.aspx>

Vzhledem k problematice přijatých stížností živnostenskému úřadu za období 2008 – 2012, řešených v této bakalářské práci, je celý proces živnostenské kontroly zpracován dle právní úpravy, platné do 31. srpna 2013.

Stroner, Krčil, Kameník uvádějí, že živnostenská kontrola je upravena jak zákonem o živnostenských úřadech, který pověřuje živnostenské úřady k provádění živnostenské kontroly, tak i živnostenským zákonem (hmotně právní úprava živnostenské kontroly), zákonem č. 552/1991 Sb. o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů⁹ (procesně právní úprava živnostenské kontroly) a zákonem č. 500/2004 Sb. správní řád, v platném znění¹⁰ (obecná procesně právní úprava správního řízení při výkonu kontrolní činnosti živnostenskými úřady je používána podpůrně k zákonu o státní kontrole a dále pak jako procesní úprava řešení důsledků kontrolní činnosti). Dále uvádějí, že základní pravidla kontrolní činnosti (kontrolní řád) jsou všeobecně obsažena v zákoně o státní kontrole. Tento kontrolní řád je závazný pro kontrolní činnost těch orgánů veřejné správy, které nemají zvláštními právními předpisy stanoven vlastní kontrolní postup. Pokud je kontrolní postup správních orgánů upraven zvláštními předpisy, využívají kontrolní orgány zákon o státní kontrole pouze podpůrně, a to ty části, které doplňují chybějící úpravu v jejich zvláštním předpisu. Není-li kontrolní postup upraven ani ve zvláštním předpisu, ani v zákoně o státní kontrole, vycházejí orgány veřejné správy při svém kontrolním postupu z obecných ustanovení správního řádu¹¹.

Horzinková veřejnou správu vymezuje jako správu veřejných záležitostí, která je vykonávána subjekty veřejné správy a jejich orgány. Je-li výkon veřejné správy na základě zákona vykonáván fyzickou nebo právnickou osobou, jedná se o výkon veřejné správy těmito subjekty¹². Brůna veřejnou správu chápe jednak jako činnost (vydávání správních aktů, spravování, službu, dozor apod.), jednak jako souhrn institucí, které tuto činnost přímo či zprostředkovaně vykonávají¹³.

---

⁹ (dále jen „zákon o státní kontrole“)

¹⁰ (dále jen „správní řád“)

¹¹ STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zápis ze semináře o Kontrolní činnosti živnostenských úřadů, Seč, 2012

¹² HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR. 2.*, upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 11

¹³ BRŮNA, Miroslav. *Veřejná správa (po startu reformy)*. 1. (2000). Praha: Institut pro místní správu Praha, 2000, s. 6

Stroner, Krčil, Kameník zdůrazňují, že ve vztahu k živnostenské problematice je za zvláštní právní předpisy v oblasti živnostenského podnikání nutno pokládat živnostenský zákon a zákon o živnostenských úřadech. Živnostenský zákon však postup kontrolních orgánů při výkonu kontroly neupravuje přímo.

Postup živnostenských úřadů při výkonu kontrolní činnosti se řídí:

- primárně ust. § 6 zákona o živnostenských úřadech
- sekundárně zákonem o státní kontrole, a to v případech, kdy kontrolní postup není primárně upraven zákonem o živnostenských úřadech
- terciárně obecnými ustanoveními zákona o správním řádu, a to pouze v případech, kdy kontrolní postup není upraven ani primárním ani sekundárním právem¹⁴

Stroner, Krčil, Kameník vysvětlují, že živnostenská kontrola je upravena ust. § 60a živnostenského zákona, kde je stanovena působnost a rozsah kontroly živnostenského úřadu, které sledují, zda a jakým způsobem jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem a ustanoveními zvláštních právních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání. Dle první věty tohoto ustanovení je tedy dáno, že jediným orgánem zmocněným k živnostenské kontrole je živnostenský úřad, přičemž rozsah živnostenské kontroly člení do pěti částí:

- kontrola povinností podle živnostenského zákona
- kontrola povinností dle zvláštních právních předpisů týkajících se živnostenského zákona
- kontrola dodržování podmínek provozování živností stanovených v koncesní listině
- kontrola poskytování služeb státními příslušníky členských států EU
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele)¹⁵.

---

¹⁴ STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zápis ze semináře Metodiky ke kontrolní a dozorové činnosti živnostenských úřadů – hmotně právní úprava živnostenské kontroly v kontrolní praxi, Seč, 2011

¹⁵ STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zápis ze semináře o Kontrolní činnosti živnostenských úřadů, Seč, 2012

Příprava k výkonu kontroly před vlastním zahájením kontroly vychází z několika faktorů. Každý živnostenský úřad pracuje podle svého plánu kontrol na určité období, kde jsou zapracovány např. obory podnikatelské činnosti, na které bude kontrola zaměřena, nebo kontroly skutečných míst a sídel podnikání vybraných podnikatelských subjektů, kvalita úrovně provozoven atd. Dalším zdrojem jsou kontroly nařízené jak Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, tak Krajskými živnostenskými úřady, spolupráce na kontrolách s dalšími orgány státní správy (např. Česká obchodní inspekce, Krajská hygienická stanice, Česká zemědělská potravinářská inspekce, Inspektorát životního prostředí...). Další poznatky ke kontrolní činnosti získává živnostenský úřad i svou vlastní vyhledávací činností (průzkum podnikatelských aktivit ve svém územněsprávním obvodu) a samozřejmě nelze opomenout i vnější podněty ke kontrolní činnosti, ať již od občanů, tak od jiných orgánů vykonávajících dozor dle svých pověření ke kontrolní činnosti. Při kontrole provozoven podnikatelů je důležité se zaměřit na takové obory vykonávaných živností, kde k provozování živnosti je provozovna nedílnou součástí provozování živnosti. Obecní živnostenské úřady by měly při tvorbě plánů kontrol podnikatelů s tímto faktem pracovat a takto i kontrolu zaměřit¹⁶.

Proces kontroly

Proces kontroly je zpracován dle zápisů ze seminářů uskutečňovaných v rámci celorepublikových školení pro pracovníky Obecních živnostenských úřadů – metodiky MPO Vladimírem Stronerem, Ing. Bc. Romanem Krčilem a Ing. Bc. Petrem Kameníkem¹⁷. K procesu kontroly uvádějí, že zahájení kontroly musí být oznámeno kontrolované osobě ústně nebo písemně dle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole. Součástí písemného oznámení o zahájení kontroly může být i výzva k poskytnutí součinnosti dle § 11 a § 14 zákona o státní kontrole, přičemž je nezbytné sdělit, jakou součinnost má konkrétně kontrolní orgán na mysli (viz příslušné ustanovení § 11 a § 14 zákona o státní kontrole). Kontrolu na místech určených k podnikatelské činnosti zahajují kontrolní pracovníci živnostenského úřadu ústně oznámením kontrolované osobě.

---

¹⁶ STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zápis ze semináře Metodiky ke kontrolní a dozorové činnosti živnostenských úřadů – hmotně právní úprava živnostenské kontroly v kontrolní praxi, Seč, 2011

¹⁷ STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zápis ze semináře o Kontrolní činnosti živnostenských úřadů po novele živnostenského zákona č. 130/2008 účinné od 1. 7. 2008, Seč, 2011

Za splněnou povinnost ve smyslu § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole (povinnost živnostenského úřadu oznámit zahájení kontroly) považují ten okamžik, kdy se kontrolní pracovník prokáže před kontrolovanou osobou průkazem pracovníka živnostenského úřadu, z něhož vyplývají kompetence k výkonu kontroly uvedené v § ust. 2 a následně v § ust. 6 zákona o živnostenských úřadech. Prokázání se průkazem pracovníka živnostenského úřadu, a tím i splnění povinnosti oznámit podnikateli zahájení kontroly podle požadavku citovaného zákona, lze realizovat vůči kontrolované osobě kontrolní výkon v okamžiku oznámení. Kontrolní pracovníci jsou povinni prokázat se písemným pověřením či průkazem¹⁸, v němž je uvedeno zmocnění k vykonávané kontrole (nahrazuje písemné pověření kontrolních orgánů ve smyslu § 9 zákona o státní kontrole) a sdělit podnikateli zaměření kontroly.

Dále uvádějí, že ke kontrole může živnostenský úřad přizvat zástupce dalších orgánů a osob určených zvláštními právními předpisy (§ 60b živnostenského zákona). Podnikatel je oprávněn přizvat ke kontrole jím zvolenou třetí osobu, jejíž nepřítomnost však není důvodem přerušování kontroly¹⁹.

Při zahájení kontroly je nutné respektovat nedotknutelnost lidského obydlí²⁰, tzn. zjistit, zda je provozovna označena nejen dle příslušných ustanovení živnostenského zákona, ale respektovat i provozní a prodejní dobu na kontrolované provozovně či sídle nebo místě podnikání. Při zahajování kontroly je nutno ověřit, zda lze vůbec kontrolu zahájit (na sídlech či místech podnikání se může stát, že je přítomen např. rodinný příslušník, který nemá s podnikáním nic společného). Při zahájené kontrole prověřit u provozovny nebo v sídle či místě podnikání, zda je vše v souladu s ust. § 17 popř. ust. § 31 živnostenského zákona²¹ a vyhodnotit, zda jde o provozovnu zapsanou v živnostenském rejstříku, či jde o mobilní či jinak přemístitelnou provozovnu, která nesplňuje charakter pevné provozovny²². Vždy je nutné zjistit a popř. identifikovat, zda kontrola byla zahájena s kontrolovanou osobou, kterou může být pouze podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba. K zahájené kontrole může být přítomna osoba s kvalifikovaným vztahem ke kontrolované osobě, a to může být např. osoba odpovědná za provoz provozovny, nebo

---

¹⁸ § 60 b, živnostenského zákona

¹⁹ § 60 c, živnostenského zákona

²⁰ čl. 12 odst. 1 a 3 usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součást ústavního pořádku České republiky. Dle ust. § 11 zákona o státní kontrole jsou kontrolní pracovníci mj. oprávněni vstupovat do objektů, zařízení, provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly; nedotknutelnost obydlí je zaručena – viz listina základních práv a svobod – čl. 12 odst. 1 a 3

²¹ § 17 odst. 7 a 8; § 31 odst. 2, živnostenského zákona

²² § 17 odst. 3, živnostenského zákona

osoba zmocněná jednat jménem kontrolované osoby, popř. zaměstnanec – jako osoba přítomna kontrole bez právní odpovědnosti za průběh kontroly. Kontrolní pracovník se musí od prvního okamžiku zahájené kontroly správně orientovat při jednání s kontrolovanou osobou právě v těchto otázkách, aby vůbec byla kontrola správně zahájena. Pokud kontrolu nelze zahájit právě z důvodu absence jakékoliv osoby, jenž má přímý vztah ke kontrolované osobě, pak kontrola zahájena není. Kontrolní orgán může sepsat úřední záznam o nastalé situaci a poté problém řešit již písemným zahájením kontroly, buď na pracovišti kontrolního orgánu, nebo na místě, kde měla být kontrola původně uskutečněna.

Provozovnou se pro účely živnostenského zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována. Za provozovnu se považuje i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb a mobilní provozovna²³.

Při této zjišťovací činnosti, kdy je potřebné shromáždit dokumenty o podnikatelské činnosti kontrolované osoby, je nutné rozlišit, jaké doklady je povinna kontrolovaná osoba doložit na místě kontroly a jaké je schopna doložit následně. Proto je možné připustit, aby kontrolní pracovníci vedli kontrolu např. směrem k neukončení kontroly na místě a pokračovali a dokončili kontrolu např. na živnostenském úřadu, nebo v místě podnikání či sídle podnikatele, pokud během kontroly zjistí, že je nutno své kontrolní závěry podpořit a jednoznačně prokázat, zda byl spáchán správní delikt či nikoliv. V rámci dobré správy je důležité uvážit, co je pro podnikatele méně nákladné a přitom to vytvoří rámec součinnosti mezi kontrolovanou osobou a kontrolním orgánem²⁴.

V této souvislosti upozorňují na existenci rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 27. září 2006 pod č.j.: 2 As 50/2005-53 a ze dne 16. dubna 2008 pod č.j.: As 15/2008-104, ve kterých je o zahájené kontrole jednáno s tím, že provozovna podnikatele je nazvána „organizační jednotkou“ a je dostačující, pokud je kontrola oznámena ve smyslu ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole vedoucímu této organizační jednotky. Dále je zde zmíněn moment seznámení kontrolované osoby s kontrolním protokolem dle ust. § 16 odst. 1 zákona o státní kontrole.

---

²³ § 17 odst. 1, živnostenského zákona

²⁴ Je namísto upozornit na existenci ust. § 10 zákona o státní kontrole, které se týká vyloučení kontrolních pracovníků s ohledem na jejich možnou podjatost při kontrolní činnosti

Stroner, Krčil, Kameník upozorňují na součinnost kontrolované osoby s kontrolním orgánem, který se řídí ust. § 14 zákona o státní kontrole. Na tuto součinnost musí být při zahájení kontroly kontrolovaná osoba upozorněna včetně možných následků, pokud by požadovanou součinnost neposkytla. Důkazní břemeno o tom, že požadovaná součinnost nebyla poskytnuta, jednoznačně leží na kontrolním orgánu. Takovým důkazem může být např. opakování zahájení kontroly v místě podnikání, kdy podnikatel např. znemožní vstup do provozovny a brání kontrolním pracovníkům v kontrolní činnosti a to nejen verbálním způsobem, dále nepřebíráním písemností s výzvou o zahájení kontroly dle ust. § 12 odst. 2 zákona o státní kontrole na adrese místa podnikání nebo jiných kontaktních místech uvedených podnikatelem do živnostenského rejstříku. Je nutné si celou situaci týkající se poskytnutí součinnosti dobře podpořit důkazními prostředky (svědci, fotodokumentace, audiozáznam nebo videozáznam, přítomnost dalšího kontrolního orgánu nebo např. městské policie apod.). Zdůrazňují, že výše uvedené skutečnosti jsou důležité pro další řízení ve věci uložení pořádkové pokuty. Při uložení pořádkové pokuty se postupuje podle § 19 zákona o státní kontrole²⁵. Podle § 26 tohoto zákona platí pro řízení správní řád²⁶, s výjimkou ust. § 18 zákona o státní kontrole. V řízení o uložení pořádkové pokuty se nevede dokazování a ani se nepostupuje podle obecných ustanovení o zahájení správního řízení. Dle příslušného ustanovení správního řádu je účastníkem řízení o uložení pořádkové pokuty pouze osoba, které má být pořádková pokuta uložena. Prvním úkonem v řízení ve věci uložení pořádkové pokuty je vydání rozhodnutí a odvolání proti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty má vždy odkladný účinek²⁷. Správní orgán, který pravomocně uloženu pořádkovou pokutu uložil, může novým rozhodnutím tuto pokutu prominout nebo snížit. Přitom správní orgán přihlédne zejména k tomu, jak osoba, které byla pořádková pokuta uložena, plní své procesní povinnosti v dalším průběhu řízení²⁸. Podkladem pro rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty je neplnění povinností ve smyslu § 14 zákona o státní kontrole. Řízení o uložení pořádkové pokuty je samostatným řízením podle správního řádu, které je vedeno odděleně od správního řízení, v němž ke spáchání správního deliktu došlo. Pořádkové pokuty lze uložit ve smyslu § 19 odst. 3 zákona o státní kontrole do 1 roku ode dne, kdy kontrolní orgán nesplnění povinností zjistil. Pokuty se stávají příjmem obce.

---

²⁵ fyzické osobě, která způsobila, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost dle ust. § 14 zákona o státní kontrole, může být uložena pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč; opakovaně až do výše 200 000 Kč

²⁶ zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

²⁷ § 62 odst. 5, správní řád

²⁸ § 62 odst. 6, správní řád

Kontrolní zjištění

V praxi je využíváno možnosti provádět kontrolu v místě určeném pro podnikání nebo na příslušném živnostenském úřadu. Stroner, Krčil, Kameník doplňují, že kontrola, jejíž průběh je nařízen na živnostenský úřad, je využívána zejména v případech, kdy podnikatel není zastižen v místě činnosti nebo jeho provozní (prodejní) doba či situace na místě neumožňuje standardní provedení kontroly v místě činnosti. Není-li v místě provozovny nikdo zastižen, nelze kontrolu zahájit a použít tak postup podle zákona o státní kontrole, jak je výše uvedeno, avšak je možné na místě samém sepsat neformální záznam, např. úřední záznam či záznam o místním zjištění, a teprve po návratu na úřad sepsat a odeslat oznámení o zahájení kontroly. Podaří-li se kontrolu zahájit písemně, přiloží se takto sepsaný záznam k protokolu z provedené kontroly. V případě, že se nepodaří kontrolu zahájit ani písemně a je-li podezření na porušení zákona, může i takto sepsaný neformální záznam sloužit jako prvotní podklad pro zahájení správního řízení. Kontrola na živnostenském úřadu se zahajuje písemným oznámením o zahájení kontroly zasláným podnikateli do vlastních rukou. Převzetím tohoto oznámení je pak kontrola považována za zahájenou a podnikatel se tak dostává do režimu kontroly, kdy proti němu mohou být uplatněny postupy v souladu se zákonem o státní kontrole, jako například uložení pořádkové pokuty za neposkytnutí součinnosti. Živnostenská kontrola provedená v provozovně či na jiném místě činnosti je zahájena ústním oznámením kontrolních pracovníků o zahájení kontroly. Nejčastěji je živnostenská kontrola v praxi zaměřena na kontrolu dodržování povinností stanovených živnostenským zákonem, v některých případech jde o specifické zaměření kontroly, jako například zákon o ochraně spotřebitele. V praxi není nutné, aby byl kontrole přítomen sám kontrolovaný podnikatel. Živnostenskou kontrolu lze provést i v jeho nepřítomnosti, a to za přítomnosti osoby, která se nachází v dané době v provozovně. V tomto případě však tato osoba podepisuje kontrolní protokol pouze jako osoba přítomná kontrole a stejnopis protokolu je doručován podnikateli do vlastních rukou dodatečně. Teprve až od převzetí stejnopisu protokolu a seznámení se s jeho obsahem kontrolovanou osobou, a to včetně poučení o podání námitek dle ust. § 17 zákona o státní kontrole běží lhůta pro podání námitek proti

protokolu (převzetím je potvrzená doručka o zaslané písemnosti kontrolovanou osobou, ve které je podnikatel seznámen s provedenou kontrolou včetně možnosti uplatnění námitek proti výsledku zahájené kontroly a jejíž součástí je i část protokolu sepsaná při výkonu kontroly). Dle tohoto ustanovení může kontrolovaná osoba proti protokolu podat písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě pěti dnů ode dne seznámení se s protokolem, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší.

Po zahájení živnostenské kontroly je osoba přítomná kontrole - podnikatel či osoba přítomná na provozovně (dále jen „kontrolovaná osoba“) požádána kontrolním pracovníkem o sdělení, zda podnikatel živnost provozuje a dále je požádána o doložení dokladů prokazujících provozování živnosti²⁹. Zde je nutno uvést, že kontrolu provádějí minimálně dva pracovníci, z nichž jeden sepíše protokol o výsledku kontroly a druhý vede kontrolu ústně, tj. komunikuje s kontrolovanou osobou. Je nutná spolupráce obou kontrolních pracovníků a jejich vzájemné doplňování a komunikace.

Výsledkem kontroly je protokol se všemi náležitostmi podle zákona o státní kontrole. Z protokolu musí být patrné, kdo je kontrolovanou osobou, kdo je přítomný kontrole, kdo je kontrolujícím, zaměření kontroly a zjištěné závady, čas a místo kontroly, identifikace osoby např. občanským průkazem. Předložené doklady jsou v protokolu specifikovány s uvedením jejich čísel jednacích a datem vydání, v případě kontroly většího množství po sobě jdoucích dokladů je možné uvést číselnou řadu a rozmezí vydání prvního a posledního dokladu (například vydané faktury). Přesnost, úplnost a podrobné popsání zjištěných skutečností při výkonu kontroly do protokolu má velký význam (doplňně o např. pořízenou fotodokumentaci dle ust. § 60b živnostenského zákona³⁰, výpovědi svědků, vysvětlení kontrolované osoby k položeným otázkám) pro případná další sankční řízení. Záleží na tom, jak kontrolní pracovníci dokáží přesně popsat a vystihnout situaci na místě, a to zejména jedná-li se o neoprávněné podnikání. Protokol o výsledku kontroly pak kontrolovaná osoba podepisuje, stvrzuje seznámení se s protokolem a jeho převzetí, což musí být také u tohoto podpisu uvedeno, včetně data seznámení se s protokolem. Toto datum určuje počátek lhůty pro podání námitek podnikatelem. Odmítne-li se kontrolovaná osoba seznámit s protokolem a podepsat jeho převzetí, je tuto skutečnost nutné řádně zaznamenat do předmětného protokolu, ale tato skutečnost nemá vliv na běh

---

²⁹ § 31 odst. 15, živnostenského zákona

³⁰ při kontrolní činnosti mohou zaměstnanci provádějící kontrolu pořizovat též zvukové a obrazové záznamy

lhůty pro podání námitek. Jak je výše uvedeno, na podání námitek proti protokolu je zákonem stanovena lhůta pěti dní, tuto lhůtu lze kontrolním orgánem stanovit i delší. Poučení o lhůtě pro podání námitek je uvedeno v závěru protokolu. Řízení o námitkách pak probíhá v souladu se zákonem o státní kontrole. Protokol nesmí obsahovat prvky správního řízení (například zahájení správního řízení, ústní jednání apod.).

Podle ust. § 62 odst. 5 živnostenského zákona lze uložit pokutu v blokovém řízení při splnění zákonem stanovených podmínek. Záznam o uložení pokuty nesmí být součástí protokolu z kontroly, lze však v praxi připustit záznam o uložení blokové pokuty sepsaný po ukončení a podpisu protokolu. V praxi živnostenské úřady většinou používají předem předtištěné samopropisovací protokoly o kontrole. Tyto jsou zhotoveny dle vzorů z metodických pokynů ministerstva průmyslu a obchodu ke kontrolní činnosti.

Protokol o kontrole

Stroner, Krčil, Kameník zdůrazňují, že protokol o výsledku kontroly vždy musí obsahovat popis zjištěných skutečností včetně uvedených nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. V závěrečné fázi živnostenské kontroly v provozovně pak může nastat několikery postup. Do protokolu jsou řádně zaznamenané předložené doklady a zjištěné skutečnosti, kontrola není ukončena a s podnikatelem je dohodnut termín, kdy se dostaví na živnostenský úřad (nebo i opět na provozovnu) a kontrola bude dokončena doložením zbývajících dokladů doplněných o zjištěných skutečnostech do zahájeného protokolu. Námitky lze podat jak proti kontrolnímu zjištění z první fáze kontroly, tak proti doplnění protokolu z druhé fáze kontroly, ale až při ukončení kontroly (dohodnutý termín dokončení kontroly, požadované doklady a další rozhodné skutečnosti pro dokončení kontroly je nutné popsat do textu neukončeného protokolu). Dále doplňují, že je podle zákona o státní kontrole možné ukončit kontrolu podpisem protokolu včetně námitkového řízení a vyžádat si (tuto skutečnost uvést do protokolu), aby kontrolovaná osoba podala ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků. V případě, že kontrole je přítomen podnikatel, kontrolní pracovníci se s ním dohodnou na termínu i místě předložení chybějících dokladů a případném odstranění zjištěných nedostatků. Souhlasí-li podnikatel s obsahem protokolu, podepíše jej a obdrží stejnopis. Po uplynutí lhůty pro námitkové řízení je kontrola považována za ukončenou. Další postup je označován jako např. následná kontrola, která je provedena v návaznosti

na předcházející ukončenou kontrolu a jde opět o zahájení živnostenské kontroly včetně poučení o poskytnutí součinnosti kontrolním pracovníkům. V případě, že podnikatel není přítomen kontrole a nedojde k dohodě na termínu následné kontroly například telefonem, (často osoba přítomná kontrole informuje nepřítomného podnikatele telefonicky o probíhající kontrole), stanoví se termín následné kontroly při zasílání stejnopisu protokolu z kontroly včetně písemné výzvy s uplatněním ust. § 14 zákona o státní kontrole. Termín následné kontroly lze stanovit jak konkrétním datem, tak dohodou, například, že nepředložené doklady uloží podnikatel dle dohody na provozovně, případně doloží na živnostenský úřad k následné kontrole. Je opět na dohodě podnikatele a kontrolních pracovníků v zájmu dobré správy, nastane-li situace, když získání určitého dokladu vyžaduje delší čas, než byl původně stanoven. Tato situace nastává většinou při vyžádání dokladu o způsobilosti provozovny k provozování živnosti, nachází-li se provozovna ve starším objektu. V těchto případech, zejména pak při podnikatelské činnosti v historických objektech v centrech měst nebo v bývalých zemědělských objektech na vesnicích, musí majitel nemovitosti požádat stavební úřad o změnu užívání stavby nebo například o ověření stavby. Lze tedy po dohodě vyčkat na předložení dokladu a stanovit i delší lhůtu, většinou si však živnostenský úřad písemně může ověřit u příslušného stavebního úřadu, zda skutečně v dané věci podnikatel koná. V případě nečinnosti podnikatele má pak živnostenský úřad možnost oznámit zahájení následné kontroly podnikateli písemně a stanovit její provedení na živnostenský úřad, a to již v konkrétním datu a čase. Převzetím této písemnosti se pak podnikatel dostává opět do režimu kontroly a je tak možné vůči němu uplatnit sankce v souladu se zákonem o státní kontrole.

Námitkové řízení

Stroner, Krčil, Kameník vysvětlují, že proti protokolu může podat kontrolovaná osoba písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě 5 dnů ode dne seznámení se s protokolem, není-li kontrolním pracovníkem stanovena lhůta delší³¹.

Řízení o námitkách kontrolovaných osob je upraveno v ust. § 18 zákona o státní kontrole. Odstavec 2 jmenovaného paragrafu dává možnost kontrolnímu pracovníkovi o námitkách sám rozhodnout, jestliže jim v plném rozsahu vyhoví, v opačném případě předloží námitky

---

³¹ § 17, zákona o státní kontrole

do sedmi dnů od jejich doručení vedoucímu kontrolního orgánu. Proti rozhodnutí o námitkách není žádný opravný prostředek³².

Jestliže je do tří měsíců od doručení námitek zahájeno s kontrolovanou osobou správní řízení o uložení sankce nebo opatření v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu, může kontrolní pracovník nebo vedoucí kontrolního orgánu rozhodnout, že se námitky vyřídí v rámci tohoto správního řízení³³. Je-li rozhodnuto podle výše uvedeného odstavce, správní orgán se vypořádá s námitkami v odůvodnění rozhodnutí.

Pro řízení podle zákona o státní kontrole platí, s výjimkou ust. § 18 (řízení o námitkách kontrolovaných osob), správní řád³⁴. Zde je nutné vzít v úvahu obecně, že by měla být dodržena zásada rychlosti řízení, tedy povinnost správního orgánu postupovat tak, aby nedocházelo ke zbytečným průtahům. Tyto průtahy by neměly vznikat ani v případě prováděných kontrol, a ačkoliv nejsou v zákoně o státní kontrole ve většině případů stanoveny lhůty, je možné se i v těchto případech dovolávat (u správního orgánu nadřízenému tomu, kdo kontrolu provádí) ochrany před nečinností podle ust. § 80 správního řádu. Obecně by lhůta 30 dnů mohla být považována za dostatečnou například pro posuzování doby mezi ukončením kontroly na místě do umožnění kontrolované osobě seznámit se s protokolem vyhotoveným podle ust. § 15 zákona o státní kontrole nebo doby pro vyřízení námitek proti tomuto protokolu³⁵.

Ukončení kontroly včetně uložení pokuty v blokovém řízení

Stroner, Krčil, Kameník za ukončení kontroly považují okamžik, kdy kontrolovaná osoba nepodá do 5 dnů ode dne převzetí protokolu o vykonané kontrole proti takovému protokolu námitky dle ust. § 17 zákona o státní kontrole, čímž je řízení o kontrole ukončeno. Pokud by došlo k situaci, že kontrolní orgán zjistí takové okolnosti případu, kdy je v dané věci nutné další šetření, (např. podnikatel až po skončení námitkového řízení a po uplynutí lhůty najde takové doklady či důkazy, které povedou kontrolní orgán ke zjištění, že odpadne důvod, pro který chtěl původně zahájit řízení), může podnikatel k původnímu

---

³² § 18 odst. 3, zákona o státní kontrole

³³ § 18 odst. 4, zákona o státní kontrole

³⁴ § 26, zákona o státní kontrole

³⁵ v protokolu se uvádí označení kontrolního orgánu a kontrolních pracovníků na kontrole zúčastněných, označení kontrolované osoby, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly, kontrolní zjištění, označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá. Protokol podepisují kontrolní pracovníci, kteří se kontroly zúčastnili

protokolu pak ještě podat např. vysvětlení (doplnění) a kontrolní orgán o takovém vysvětlení učiní záznam, který pak bude součástí původního protokolu. Pokud by se kontrolnímu orgánu jevílo uvedené vysvětlení nedostačující či neúplné, může být zahájena nová kontrola v rozmezí celého procesního postupu a v této kontrole se zjištěné skutečnosti dořeší.

Pokud je kontrolními pracovníky správní delikt kontrolované osoby spolehlivě zjištěn, je vše popsáno v kontrolním protokolu a správní delikt je takové povahy, že lze danou věc řešit pokutou v blokovém řízení dle ust. § 62 odst. 5 živnostenského zákona, nic takovému postupu nebrání. Pokud kontrolovaná osoba souhlasí s tímto řešením a je ochotna blokovou pokutu na místě zaplatit, je vytvořen záznam o uložení pokuty v blokovém řízení včetně označení série a čísla pokutových bloků ve dvou stejnopisech. Záznam je zároveň i dokladem o tom, že správní delikt byl tímto způsobem vyřešen, kontrolovaná osoba je ochotna pokutu v blokovém řízení zaplatit a pokuta byla zaplacená. Nestačí tedy, aby kontrolovaná osoba projevila souhlas se zahájením řízení o pokutě v blokovém řízení, ale aby výslovně souhlasila i s výší navrhované pokuty. Jedině takový souhlas pak v sobě obsahuje i tu skutečnost, že se vzdává práva na odvolání. Tím je jednání o uložení pokuty v blokovém řízení pravomocně uzavřeno. V tomto případě jde o rozhodnutí mající povahu zvláštního rozhodnutí. Změnu nebo zrušení rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení pak lze dosáhnout pouze v přezkumném řízení či obnovou řízení. Jde o užití zvláštního zákona při řízení o pokutě v blokovém řízení, a to ust. § 84 a § 85 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin³⁶.

---

³⁶ ČESKO, *Trestní předpisy; Přestupky: podle stavu k ..* Ostrava: Sagit, 2008-, s. 297

Význam kontrolní činnosti živnostenského úřadu

Ochrana spotřebitelského prostředí

Význam kontrolní činnosti živnostenského úřadu spočívá zejména v ochraně spotřebitelského prostředí. Zde by živnostenský úřad měl prokázat svou nezastupitelnou úlohu. Zákon o ochraně spotřebitele, kde živnostenský úřad má přímou dozorovou činnost, takovým nástrojem bezesporu je. I tady může živnostenský úřad při kontrolách sehrát další roli, když bude signalizovat přímým dozorovým orgánům např. možné zjištění nepoctivého prodeje, porušování práv k duševnímu vlastnictví, nedodržování podmínek reklamací atd.

Ochrana jednotného vnitřního trhu EU

Další významnou oblastí kontrolní činnosti živnostenského úřadu je ochrana jednotného vnitřního trhu Evropského společenství působením kontroly na dodržování komunitárního práva v oblasti obchodu a služeb na území České republiky, dále ochrana konkurenceschopnosti v podnikání na území České republiky při dodržování platných právních norem všemi podnikatelskými subjekty, dále zajištění stejných podmínek pro všechny podnikatelské subjekty při uplatnění pravidel hospodářské soutěže.

1.4 Komunikace

Existuje mnoho definic, které uvádí odborná literatura. Např. Mikuláščík říká, že komunikace patří k základním životním potřebám lidí a zvířat. Je to silný potenciál umožňující přežít, být úspěšný, prosadit se, porozumět i pomáhat jiným. Je to nejčastější aktivita člověka. Pomocí komunikace získáváme a předáváme informace, popisujeme, vysvětlujeme, vyjadřujeme pocity, nálady, jsme schopni vést jiné lidi, můžeme je ovlivňovat a nechat se ovlivňovat, vytvářet i ničit vztahy³⁷. S tím souhlasí i Heger, který definuje komunikaci jako vzájemné dorozumívání mezi lidmi. Je to sdělení určité myšlenky svému okolí. Dále poukazuje na fakt, že komunikace

---

³⁷ MIKULÁŠČÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 15

vyžaduje příjemce, protože pokud neexistuje člověk, který danou informaci přijímá, prožívá a zúčastňuje se jí, tak je její hodnota neúplná³⁸.

Mikuláščík komunikaci dělí na verbální a neverbální:

- verbální – jedná se o vyjadřování pomocí slov, prostřednictvím jazyka. Verbální komunikace může být přímá nebo zprostředkovaná, mluvená nebo psaná, živá nebo reprodukována. Verbální komunikace je nezbytnou součástí sociálního života. Pro každého člověka je těžké být jeden den bez verbální komunikace. Kdokoliv je delší dobu nějakým způsobem separován, bez možnosti komunikace s jinými lidmi, tak to prožívá jako deprivaci³⁹.

Uvádí, že dobrý řečník je dobrý především díky paralingvistickým prvkům, které uplatňuje ve svém projevu. Prvků, které mohou předání informace ovlivnit, je více. A to: hlasitost verbálního projevu, výška tónu řeči, rychlost verbálního projevu, objem řeči, plynulost řeči, pomlky, frázování, barva hlasu a emoční náboj, kvalita řeči, slovní vata, chyby v řeči⁴⁰.

- neverbální – jedná se o řeč těla, která se odehrává na nevědomé úrovni. Může doplnit verbální projev, zesílit jeho účinek. Neverbálně komunikujeme gesty, postoji těla, výrazy tváře, pohledy očí, volbou a změnami vzdálenosti, tělesným kontaktem, tónem hlasu, oblečením a zdobností. Někdy stačí pouze mimika nebo gesto, není potřeba říkat žádná slova. Většinu neverbálních signálů se člověk naučí už v dětství, zejména kopírováním svých rodičů. Neverbální zprávy nám dávají hodně informací o pocitech, o postojích lidí. Ovšem neverbální komunikace není tak přesná a efektivní jako komunikace verbální. Neverbální chování je sice dobře viditelné, ale nespádno interpretovatelné⁴¹.

---

³⁸ HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 13

³⁹ MIKULÁŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 98

⁴⁰ MIKULÁŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 103

⁴¹ MIKULÁŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 106

Komunikace úřadu s veřejností (občané, podnikatelé)

Podle Hegera používají představitelé veřejné správy specifické komunikační prostředky a specifický jazyk, který může být pro občany někdy nesrozumitelný a to vede k nedorozumění. Proto je důležité v rámci komunikačních dovedností rozvíjet administrativní gramotnost, která směřuje k porozumění složitým formulacím správních rozhodnutí a úředních postupů⁴².

Komunikace úzce souvisí s etickým kodexem, který obsahuje souhrn pravidel slušného chování zaměstnanců k veřejnosti a navrácí tak pracovníka, jak se má v určitých situacích zachovat a jednat. Zaměstnanec by měl s veřejností jednat v nejvyšší míře slušnosti, měl by mít porozumění a být ochotný⁴³. Chování jako takové nám předávají rodiče a společnost, která nás obklopuje. Základy morálky, slušné chování, vnímání dobra a zla se učíme již od narození výchovou. Zaměstnanec, který výše uvedeným nedisponuje, se jen těžko dokáže podle etického kodexu řídit a chovat.

2 Komunikace živnostenského úřadu

V tomto oddílu jsem komunikaci živnostenského úřadu rozdělil dle posloupnosti celkem na čtyři části. Nejprve se zabývám komunikací živnostenského úřadu s žadatelem (potencionálním podnikatelem), dále pak s občanem v souvislosti s přijetím stížnosti a následně podnikatelem, poté spoluprací živnostenského úřadu s orgány státní správy a veřejné moci a komunikací ve správním rozhodování.

2.1 Živnostenský úřad a žadatel

Co je to živnost? Jak začít podnikat? Co k tomu potřebuji? Jakou činnost zvolit? Mám na to potřebnou kvalifikaci? Jaká mám práva a povinnosti? Na tyto otázky by bezesporu měl odpovědět každý kvalifikovaný pracovník živnostenského úřadu. Komunikace může probíhat v osobní rovině (tváří v tvář), telefonicky či písemnou formou (ve většině případů

---

⁴² HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 143

⁴³ Usnesení vlády České republiky ze dne 21. března 2001 č. 270 ke Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě

elektronickou poštou). Samozřejmě je nejhodnotnější osobní rovina, protože se na místě ujasní případné nepřesnosti. Pokud se příslušná osoba rozhodne provozovat určitou podnikatelskou činnost, pracovník živnostenského úřadu jí pomůže se zařazením živnosti. Referent živnostenského úřadu, v tomto případě nejčastěji příslušný pracovník odboru registrace živností, podnikatele informuje o tom, jaké podmínky musí splnit, aby požadovanou živnost získal. Jedná se o splnění všeobecných podmínek dle ust. § 6 živnostenského zákona, což je plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti⁴⁴ a bezúhonnost. Zde bych rád podotknul, že rekodifikací soukromého práva zde došlo k výrazné změně, kdy dřívější právní úprava nedovolovala získat živnostenské oprávnění osobě, která nedovršila 18 let věku. V rámci živnosti ohlašovací volné zde pro získání této živnosti žadateli postačí, aby splňoval všeobecné podmínky. Pro získání ohlašovací živnosti řemeslné a vázané, dále pak koncesované, musí žadatel pro jejich získání splňovat i zvláštní podmínky (vzdělání, kvalifikaci).

Dále mu pracovník pomůže orientovat se v jeho povinnostech a právech při podnikání, které mu živnostenský úřad stanoví, a seznámí ho s pojmy, jako je např. provozovna, sídlo, odpovědný zástupce apod. Dále je zapotřebí, aby se pracovník živnostenského úřadu při poradenské činnosti choval zodpovědně a snažil se uchazeči o podnikání vše důkladně a srozumitelně vysvětlit. Ne každý zná odborné pojmy, o kterých je pracovník pravidelně proškolen. Může tak zabránit možným nedorozuměním a následně eliminovat případná protiprávní jednání ze strany podnikatele. Pracovník nesmí občana šikanovat, o čemž v praxi občas slyšíme. Myslím tím například požadovat doklady, které si z pozice živnostenského úřadu může zajistit sám, a tak snižovat nadbytečnou byrokracii.

Na místě je zmínit, že pokud není občan spokojen s vystupováním příslušného pracovníka (úředníka), s jeho chováním nebo postupem, má možnost si na něj stěžovat. Toto je zakotveno v ustanovení správního řádu⁴⁵. Stížnost lze podat ústně i písemně u orgánu, který řízení vede, a nesmí být stěžovateli na újmu. Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení, do této doby musí být stěžovatel vyrozuměn. Musím konstatovat, že za mého působení na tomto institutu jsem se stížností na úředníka nesetkal.

---

⁴⁴ § 33, NOZ – udělí-li zákonný zástupce nezletilého, který nenabyl plné svéprávnosti, souhlas k samostatnému provozování obchodního závodu nebo k jiné obdobné výdělečné činnosti, stává se nezletilý způsobilý k jednáním, jež jsou s touto činností spojena

⁴⁵ § 175, zákona č. 500/2004 Sb.

Každý potencionální i stávající podnikatel může vůči živnostenskému úřadu činit ohlášení, oznámení, doplnění údajů a dokladů, jejich změn. Většinou se dostaví osobně, popř. v zastoupení jiné osoby dle písemné plné moci. Na místě je s pomocí pracovníka vyplněn příslušný formulář, popřípadě zaplacen správní poplatek a jsou ujednány ostatní záležitosti. Vzhledem k tomu, že živnostenský úřad je provozovatelem Centrálního registračního místa (CRM), jak je uvedeno na str. 11, mohou tyto osoby jeho prostřednictvím zároveň s podáním učinit oznámení také i vůči dalším správním úřadům, mezi něž patří finanční úřady, správy sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny a úřady práce. Podnikatel tak může vše vyřídit na živnostenském úřadu bez nutnosti návštěvy těchto institucí. Zřízení CRM je kladným krokem k odstranění nadměrné administrativní zátěže podnikatelů.

Výše uvedená podání lze provést též elektronicky, případně prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy tzv. Czech POINT nebo přes datovou schránku žadatele.

Informace o činnosti Obecního živnostenského úřadu České Budějovice, vč. kontaktních údajů a aktuálních novinek týkajících se podnikání, lze získat na internetové adrese Magistrátu města České Budějovice⁴⁶. Zde jsou k dispozici ke stažení konkrétní formuláře a návody k jejich vyplnění. Osobně jsem pověřen správou a aktualizací této webové stránky.

Na internetové adrese MPO lze též nalézt v sekci „Průvodce živnostenským podnikáním“ podrobný a přehledný návod, který zájemce o podnikání či stávající podnikatele seznámí se základními požadavky stanovenými právními předpisy pro získání živnostenského oprávnění k provozování živnosti na území ČR.

Obecně lze tvrdit, že je potřeba, aby se každý úředník choval vůči klientovi slušně, zodpovědně, v souladu s dobrými mravy a uvědomil si, že klient tu není pro něho, ale že je tomu přesně naopak. Bohužel se tím každý neřídí.

Vodítkem pro jednání zodpovědného pracovníka je Etický kodex úředníka veřejné správy⁴⁷.

---

⁴⁶ O odboru. *Statutární město České Budějovice*. [online]. 7.2.2014 [cit. 2014-02-07].

Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/magistrat/odbory/obzu/stranky/obecni-zivnostensky-urad.aspx>

⁴⁷ Usnesení vlády České republiky ze dne 21. března 2001 č. 270 ke Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě

2.2 Jednání živnostenského úřadu s občanem a podnikatelem v rámci stížnosti

S každým občanem je ze strany živnostenského úřadu jednotlivá stížnost náležitě projednána, ujasněna fakta a písemně zdokumentována. Jedná se zejména o stížnosti na subjekty provozující podnikatelskou činnost. Stěžovatel zde může vystupovat jako konkrétní spotřebitel, jehož jednání určitého podnikatelského subjektu se ho negativně dotklo, anebo pouze jako osoba, která dává podnět k prověření konkrétního podnikatele bez udání důvodu. Je skutečností, že v ojedinělých případech jde o stížnosti zcela neoprávněné, vyplývající z osobních sporů, nedobrých sousedských vztahů apod.

Dle Dohnala⁴⁸ je spotřebitelem fyzická osoba, která vstupuje do právního vztahu s podnikatelem (tzn., uzavírá s ním smlouvu), a která v tomto vztahu nerealizuje svou obchodní činnost, nebo nevystupuje jako zaměstnanec. Aby se mohlo jednat o spotřebitele, je nutné splnit dvě podmínky, a to: musí jít o fyzickou nepodnikající osobu, která nevystupuje v dané věci ani jako zaměstnanec, anebo musí jít o právní vztahy mezi spotřebitelem a podnikatelem. V různých zákonech lze najít odlišné definice. Např. v zákoně o ochraně spotřebitele je spotřebitel definován jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání⁴⁹. Dohnal dále uvádí, že oproti tomu v občanském zákoníku je spotřebitelem fyzická osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

Živnostenský úřad přijatou stížnost vyhodnotí a v rámci svých možností a kompetencí bez zbytečného odkladu prošetří (zahrne přednostně do plánu svých kontrol), aby mohla být včas vyřízena, popř. ji předá k prošetření orgánům věcně a místně příslušným. Živnostenský úřad do 30-ti dnů od podání stížnosti podatele vyrozumí o závěru zjištění, popř. navrhne jiný postup či opatření. Zde je třeba upozornit, že kontrolní pracovníci jsou povinni dle kontrolního řádu zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností⁵⁰.

---

⁴⁸ DOHNAL, Jakub a Tomáš ŠPERKA. *Spotřebitel: jak být úspěšný v reklamačním řízení a bránit svá práva před soudem*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, s. 5

⁴⁹ § 2 odst. 1 písm. a), zákona o ochraně spotřebitele

⁵⁰ § 12 odst. 2 písm. f), zákona o státní kontrole.

Podání mohou být živnostenským úřadem přijata ústní formou (osobně nebo telefonicky) nebo písemnou formou (doručení poštou, faxem, e-mailem, datovou schránkou). Prošetřována jsou i anonymní podání, tato jsou zaznamenávána formou úředních záznamů. Občané dále k podání stížnosti mohou využít Centrální evidenci petic a stížností, která je zřízena na Magistrátu města České Budějovice⁵¹.

Komunikace pracovníků vykonávajících živnostenskou kontrolu je nezbytnou součástí veškeré jejich činnosti, kdy v rámci kontrolní činnosti může docházet k potenciálně problémovým situacím a ke sporům při řešení stížností.

V rámci stížností může docházet ke konfliktům jak s občany (stěžovateli), tak i s protistranou (podnikateli). Občan se se svým problémem obrátí na příslušného pracovníka, nenajde-li však vstřícnou odezvu, může zapříčinit konflikt. Občan požaduje nápravu, očekává podporu. Je třeba s ním lidsky komunikovat o jeho problému a snažit se mu pomoci. Občan chce nápravu ihned, v minulosti se obrátil na různé instituce – bez očekávaného výsledku. V důsledku toho trpí frustrací, dle jeho slov je živnostenský úřad jeho poslední šancí. V konkrétním případě byla stěžovatelkou stará žena, která podvodným jednáním byla připravena o poslední úspory. Je přesvědčena, že se nedomůže svého práva, soudní jednání se protahují, žena propadá zoufalství. Kompetentní pracovník živnostenského úřadu je povinen vést s ní komunikaci tak, aby pochopila, že živnostenský úřad může v jejím případě zasáhnout pouze tak, jak mu zákon dovoluje. Je nutné nastínit i jiné možnosti, případně předat problém příslušným úřadům. Jednání se starými občany je nejvýš důležité být empatický, umět naslouchat, působit důvěryhodně, preventivně je upozornit na znalost jejich práv a možností. V podstatě bez emočního náboje zpravidla probíhá komunikace mezi pracovníkem živnostenského úřadu a osobou, proti které je stížnost vedena. Je nezbytný nezaujatý přístup, dostatečná příprava s věcnými argumenty, upozornění na povinnosti stanovené zákonem, poučení o možnostech nápravy, přiměřená autoritativnost v jednání. Ve většině případů bývá předmět sporu vyřešen s oboustranným porozuměním.

Při projednávání stížnosti živnostenský úřad občanovi navrhne vždy veškeré možnosti řešení. Je na jeho rozhodnutí, zda další řešení ponechá na živnostenském úřadu, či situaci vyřeší sám. Ve většině případů občan využívá první možnosti.

---

⁵¹ Centrální evidence petic a stížností se řídí Směrnicí Rady města České Budějovice č. 6/2007 ze dne 29. srpna 2007, o pravidlech pro přijímání a vyřizování petic a stížností

Tento postup dokladuje hypotézu č. 2. V rámci komunikace stěžovatele jsou živnostenským úřadem předány dostačující informace k možnostem řešení problému.

Komunikace živnostenského úřadu s podnikatelem

Živnostenský úřad na podnět občana reaguje tím, že v rámci kontroly zahájí komunikaci s podnikatelem.

Kontrola může být provedena buď na místech určených k podnikatelské činnosti (např. v sídle fyzické nebo právnické osoby, dílny, obchody, sklady), nebo na příslušném živnostenském úřadu. Po dohodě s podnikatelem může být místem kontroly určeno i jiné vhodné místo k výkonu kontroly⁵².

Snahou živnostenského úřadu je působit na podnikatele tak, aby našel se spotřebitelem dohodu nebo kompromis. Je to nejrychlejší možné vyřešení problému. Správní, soudní či jiné jednání by pak bylo pro všechny zúčastněné strany časově náročnější. Pravdou je, že je zapotřebí vyslyšet obě strany, nedělat unáhlené závěry a zejména být nestrannou osobou. Často se stává, že stěžovatel není v právu a stížnost je bezpředmětná. Jednání s podnikatelem mnohdy provázejí spory. Podnikatel někdy verbálně napadá úředníka a nechce uznat případnou chybu. Úředník musí zachovat dekorum. Měl by být profesionálem a s negativní odezvou počítat. Někdy je to náročné. S podnikatelem však často dochází k dohodě. Lze se zajisté setkat i s podnikateli, kteří spotřebitele poškozují na jeho právech pravidelně a účelně. V tomto případě se raději nechají zastupovat právními zástupci, kteří za ně hledají únik z problému, nebo spoléhají na mezeru v zákoně, než aby spotřebitele uspokojili. Jejich honorář bývá často vyšší, než náhrada, která by náležela spotřebiteli (stěžovateli). Uznat chybu dá však velké úsilí, i když takové přiznání dělá člověka „velkým“. Myslím si, že morálce a slušnosti se člověk naučí v průběhu získávání svých životních zkušeností.

---

⁵² STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zápis ze semináře o Kontrolní činnosti živnostenských úřadů, Seč, 2012

Nekalé obchodní praktiky

Ke komunikaci dochází mezi podnikatelem a spotřebitelem. Podnikatel v rámci svého podnikání může spotřebiteli podat nesprávné, neúplné či jinak zavádějící informace, a tím ho oklamat. V tomto případě se jedná o protizákonné jednání ze strany podnikatele.

V souvislosti s tímto byla Evropským parlamentem a Rady dne 11. května 2005 vydána směrnice o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu, která zakazuje používání nekalých obchodních praktik, a to v rámci celé EU. Úkolem je ochrana zájmů spotřebitelů před těmito praktikami⁵³.

Ve smyslu této směrnice je obchodní praktika klamavá, pokud obsahuje nesprávné či zavádějící informace, nebo pokud tyto informace, i když jsou svou podstatou správné, mohou uvést spotřebitele v omyl⁵⁴. Zákaz nekalých obchodních praktik se vztahuje na všechny subjekty, které nabízejí a prodávají výrobky nebo poskytují služby na vnitřním trhu⁵⁵.

Vzhledem k tomu, že se obchodní podnikání rozmáhá i v rámci Evropské Unie, díky tomu EU přijala dne 31. ledna 2013 dva dokumenty, které se tohoto obchodování významně dotýkají. Jedná se tzv. „Zelenou knihu o nekalých praktikách mezi podniky v Evropě v rámci dodavatelského řetězce v oblasti potravinového i nepotravinového zboží“ a „Akční plán pro maloobchod“. EU připisuje všem spotřebitelům stejnou úroveň ochrany, bez ohledu na místo nákupu nebo prodeje v EU.

Obsahem Zelené knihy je definice nekalých obchodních praktik, společné znaky nekalých obchodních praktik, jejich příklady a prosazování pravidel proti těmto praktikám. Mezi úkoly akčního plánu patří zejména posílení role a postavení spotřebitelů a zlepšení dostupnosti maloobchodu a koupě zboží. Jedná se o dokumenty náležející do širšího rámce strategie Evropa 2020⁵⁶.

Vzhledem k tomu, že EU přiznává stejnou úroveň ochrany všem spotřebitelům, bez ohledu na místo nákupu nebo prodeje v rámci EU, spotřebitelé jsou tak chráněni proti

---

⁵³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnic 84/450/EHS, 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách)

⁵⁴ *Poradce 2011. Zákon o ochraně spotřebitele s komentářem.* Český Těšín: Poradce, 2011, s. 17

⁵⁵ *Poradce 2011. Zákon o ochraně spotřebitele s komentářem.* Český Těšín: Poradce, 2011, s. 16

⁵⁶ Evropská komise V Bruselu dne 31. ledna 2013 COM(2013) 37 final

nekalým obchodním praktikám ve všech zemích EU, ať se jedná o klamavé či agresivní obchodní praktiky⁵⁷.

Zvláštní ochrana by se měla týkat těch osob, které jsou vzhledem k jejich zranitelnosti, důvěřivosti, věku či duševní nebo fyzické slabosti náchylnější ke zneužití, a jsou tak častěji oběťmi nekalých obchodních praktik. Evropská směrnice má tak za úkol předcházet zneužívání spotřebitelů.

Nekalé praktiky lze podle charakteru a míry závažnosti rozdělit na praktiky klamavé a agresivní⁵⁸. Nekalé obchodní praktiky jsou uvedeny v ustanovení § 4 a 5 zákona o ochraně spotřebitele. V příloze č. 1. a 2. tohoto zákona jsou taxativním výčtem uvedeny obchodní praktiky, které jsou za všech okolností považovány za klamavé.

Spotřebitelský ombudsman

Stále častějším terčem pro různé podvody prodejců jsou většinou senioři, a to zejména při uzavírání spotřebitelských smluv. Stát na tento problém zareagoval a zřídil Systém Spotřebitelský ombudsman. Tento systém zavedl z důvodu provedených statistik MPO v roce 2008 a 2009 při „hodnocení pilotní fáze projektu pro mimosoudní řešení spotřebitelských sporů“, jejichž výsledkem bylo, že značná část spotřebitelských sporů vzniká z důvodu neznalosti práv ze strany spotřebitelů nebo z důvodu nesprávné interpretace těchto práv na straně spotřebitelů i podnikatelů⁵⁹. Cílem tohoto systému je pomoc spotřebitelům poškozeným praktikami některých prodejců při uzavírání spotřebitelských smluv.

V případě spotřebitelského ombudsmana se nejedná o úředníka či jiný úřad, ale o systém, který za pomoci kontaktních míst na Obecních živnostenských úřadech (celkem 227) a jejich spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi, má napomoci oklamaným a zneužitým spotřebitelům, zejména seniorům, efektivně, rychle a bezplatně se domoci svých spotřebitelských práv.

---

⁵⁷ Nekalé obchodní praktiky. *Přehledy právních předpisů EU*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/consumers/consumer_information/l32011_cs.htm

⁵⁸ *Poradce 2011. Zákon o ochraně spotřebitele s komentářem*. Český Těšín: Poradce, 2011, s. 16,17

⁵⁹ MPO, Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů - ADR [online]. [cit. 2013-08-22]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument79754.html> - příloha ke stažení „Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů“

Jak uvádí MPO, spotřebitelský ombudsman je zaveden za účelem okamžitého řešení palčivého problému s nepoctivým prodejem v případě tzv. předváděcích akcí. Na nich je v řadě případů prodáváno zboží nebo jsou nabízeny služby za použití tzv. nekalých obchodních praktik. Spotřebitelům je nuceno ke koupi zboží, které ve skutečnosti nepotřebují. V mnohých případech se navíc jedná o zboží značně předražené⁶⁰. Nutno podotknout, že systém spotřebitelského ombudsmana funguje jako bezplatná služba, určená na pomoc všem postiženým spotřebitelům.

V případě, že spotřebitel této služby při řešení problémů využije, poskytne mu úřad potřebné informace a navrhne řešení, která by v daném případě přicházela v úvahu a nabídne mu možnosti dalšího postupu, zejména pak vysvětlí možnosti mimosoudního řešení sporů. Např. odstoupení od smlouvy, možnost obrátit se na některou spotřebitelskou organizaci, podání žaloby, v případě smlouvy o spotřebitelském úvěru i o možnosti obrátit se na finančního arbitra⁶¹.

Je na rozhodnutí občana, zda si bude předmětnou věc schopen a ochoten vyřídit sám, nebo využije součinnosti tohoto úřadu. Pokud spotřebitel zvolí první variantu, úřad občana odkáže na příslušné webové stránky MPO (<http://www.mpo.cz>), kde jsou pod záložkou „Ochrana spotřebitele“ v odkazu „Spotřebitelský ombudsman“, ke stažení k dispozici formuláře příslušných podání⁶², případně mu i poskytne pomoc s jejich vyplněním. V tomto odkazu lze nalézt i seznam spotřebitelských nevládních neziskových organizací, jejich poraden a kontaktů⁶³.

V opačném případě úřad s občanem sepíše příslušný záznam, tj. „Protokol - spotřebitelský záznam“ a naskenovaný ho postoupí včetně příloh od občana přímo konkrétní spotřebitelské organizaci. V průvodním dopise současně požádá o zpětnou informaci

---

⁶⁰ MPO, Informace o systému „Spotřebitelského ombudsmana“. © Copyright 2005 MPO. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument141062.html>

⁶¹ Finanční arbitř je ve smyslu zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů, zmocněn k rozhodování sporů mezi věřiteli nebo zprostředkovateli, být nápomocen při jednání s prodejcem a při řešení záležitosti dohodou, při sepsání odstoupení od smlouvy, návrhu na vydání platebního rozkazu a sepsání žaloby

⁶² Spotřebitelský ombudsman. *Přehledy právních předpisů EU*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/spotrebitelesky-ombudsman/>

⁶³ Poradny pro Jihočeský kraj: Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace: Poradna České Budějovice, adresa: Senovážné nám. 13,370 01 České Budějovice, Poradna Tábor, adresa: Vančurova 2904, 39001 Tábor; Sdružení českých spotřebitelů, RKM Volyně, Nám. Svobody 34, 387 01 Volyně

o vyřešení dané věci. Bude doporučena ta spotřebitelská organizace, jež je stěžovateli nejbližší. Originály protokolu zůstávají na úřadě, kde byl záznam sepsán.

K postupu živnostenských úřadů v případě stížnosti na spotřebitelskou smlouvu je ze strany MPO doporučeno, aby podle okolností obsažených v podnětu úřad zvážil, zda je na místě provedení živnostenské kontroly, nebo postoupení podnětu České obchodní inspekci, nebo jinému úřadu příslušnému k provedení kontroly. Podle okolností je doporučeno provést kontrolu společně s ČOI⁶⁴.

Podrobnější informace týkající se oblasti ochrany spotřebitele lze nalézt na webové adrese Ministerstva průmyslu a obchodu v sekci „Informace pro spotřebitele“⁶⁵.

Řešením konkrétních spotřebitelských problémů se zabývá i časopis dTest, jehož vydavatelem je Občanské sdružení spotřebitelů TEST⁶⁶. V souvislosti s požadavky nad ochranou spotřebitelských práv v rámci Evropské Unie, EU r. 2007 vydala brožuru⁶⁷, která se ochranou spotřebitele zabývá. Podrobné informace lze nalézt na webové adrese Evropské komise⁶⁸.

2.3 Spolupráce živnostenského úřadu s orgány státní správy a veřejné moci

Komunikace živnostenského úřadu probíhá nejen s podnikateli, občany, ale i v rámci spolupráce s ostatními orgány státní správy, popř. orgány veřejné moci, tedy policie či příslušnými ministerstvy ČR. Jedná se o nedílnou součást činnosti živnostenského úřadu, která vede mj. i k zajištění zákonnosti a efektivity. Může se jednat o Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo vnitra, Českou obchodní inspekci, Krajskou hygienickou stanici, Českou zemědělskou potravinářskou inspekci, městskou policii, Policii České republiky, úřady práce, Inspektorát bezpečnosti práce, Inspektorát životního prostředí apod.

---

⁶⁴ metodický pokyn č. 2/2013 ze dne 16. května 2013, čj.: 21886/13/41200, k postupu živnostenských úřadů v případě stížnosti na spotřebitelskou smlouvu

⁶⁵ MPO, Informace pro spotřebitele. © *Copyright 2005 MPO*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/informace-pro-spotrebitele/>

⁶⁶ Občanské sdružení spotřebitelů TEST, IČ 45770760 se sídlem Černomohská 419/10, 101 00 Praha 10

⁶⁷ EU, Evropská komise. *Spotřebitelská práva: jak Evropská unie chrání vaše zájmy*. Lucemburk: EUR-OP, 2007. ISBN 92-790-3534-7.

⁶⁸ EVROPSKÁ KOMISE. *EUROPA*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/atoz_cs.htm

V mnoha případech se jedná o komunikaci v rámci stížností, jejichž řešení není v kompetenci živnostenského úřadu a jsou těmto orgánům postupovány. Na základě dohody s těmito orgány je využíváno možnosti provedení společné kontroly. Nejčastěji je využívána spolupráce s ČOI, městskou policií a Inspektorátem ochrany životního prostředí.

Pro orientaci občana uvádím nástin, kterému orgánu jsou jednotlivé stížnosti postupovány v případě, že tyto nejsou v kompetenci řešení živnostenského úřadu. Tento nástin může občanu sloužit jako návod, na koho příslušného se v případě konkrétní záležitosti obrátit.

Pokud se stížnost týká hygienických podmínek, např. hluku, je postupována KHS, v případě kvality potravin je adresována České zemědělské potravinářské inspekci.

Pokud se jedná o provozovnu nezpůsobilou pro provozování konkrétní živnosti v provozovně podle stavebního zákona, je tato skutečnost postupována k posouzení příslušnému stavebnímu úřadu. Živnostenský úřad může na jeho doporučení provozování živnosti v konkrétní provozovně pozastavit.

Dále se stížnost může týkat pracovněprávních otázek (výkon práce bez uzavřeného pracovněprávního vztahu, tzn. bez pracovní smlouvy, dohody o provedení práce apod.), nebo neplnění povinností dle zákoníku práce. Tento typ stížností je postupován příslušnému úřadu práce, popř. Inspektorátu bezpečnosti práce.

V případě stížnosti na reklamační řízení (uplatňování vad výrobků), je část týkající se např. nevyřízení reklamace v zákonné nebo ujednané lhůtě, nepřijetí reklamace, nevydání spotřebiteli písemné potvrzení o reklamaci s povinnými údaji, absence pracovníka pověřeného k vyřizování reklamace v provozovně, nevyřízení reklamace apod., postupována ČOI.

Jedná-li se o stížnost týkající se občanskoprávních sporů, je občan odkazován na příslušné soudy. Jde o neprovedení díla, nespokojenost s vyřízením reklamace po obsahové stránce – zamítnutí, nedostatečné uspokojení nároků spotřebitele.

Dále se stížnost může týkat rušení nočního klidu, chování podnapilých osob, podávání alkoholických nápojů nezletilým apod. Může se jednat o přešupek proti občanskému soužití, k jehož řešení je kompetentní např. městská policie a Správní odbor Magistrátu města České Budějovice.

Živnostenský úřad s těmito orgány často komunikuje, kdy jsou v rámci přijaté stížnosti předávány informace, jsou ujednávány jednotlivé postupy k zajištění efektivní kontroly. Probíhají různá jednání, konzultace a poradenská činnost.

V rámci komunikace se může dále jednat o různé metodické pokyny příslušných ministerstev ČR, jejich závazná stanoviska, vyjádření, doporučení apod. Tyto jsou zapotřebí k zajištění správného a bezvadného chodu živnostenského úřadu.

2.4 Správní rozhodování

Správní rozhodování je též určitou formou komunikace mezi živnostenským úřadem a ostatními subjekty, proti nimž tento úkon směřuje. Správní rozhodování je výsledkem správního řízení. Celý proces správního řízení je upraven zákonem⁶⁹. Komunikace v rámci tohoto procesu, ať už písemná nebo ústní, má svá pevně stanovená pravidla a náležitosti. Správní orgán musí např. neustále účastníka seznamovat s jeho právy a povinnostmi, informovat ho o lhůtách, vyzývat k uplatnění jeho práv. Dává mu tak prostor reagovat a komunikovat zpětně se správním orgánem.

Správní rozhodnutí buď deklaruje, nebo odebírá právo nebo ukládá povinnost, např. peněžitou sankci.

Deklarováno je účastníkovi řízení získání určitých práv (např. právo podnikat vydáním příslušného oprávnění, rozhodnutím o udělení koncese, licence). Dále mu může být určité právo odejmuto, např. rozhodnutím o zrušení nebo pozastavení živnostenského oprávnění. Zrušení je trvalý proces, pozastavení je odepření práva podnikat na dobu určitou. Tyto případy jsou z hlediska hmotně právní úpravy živnostenského zákona jedním z nejtvrdějších způsobů správního trestání podnikatele. K tomuto kroku živnostenský úřad přistupuje v důsledku závažných porušení povinností ze strany podnikatele, jako je opakované porušování zákonů zvláště závažným způsobem, nedoložení zákonem stanovených dokladů

---

⁶⁹ zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

potřebných pro provozování živnosti apod. Navíc podnikatel po zrušení živnostenského oprávnění v některých případech ani nemůže po určitou dobu opětovně živnost provozovat. V tomto případě se jedná o překážku v provozování živnosti, kterou stanoví živnostenský zákon.

Dalším z rozhodnutí je rozhodnutí o uložení peněžité sankce za neplnění povinností mu stanovených zákonem, popř. pořádková pokuta za neposkytnutí součinnosti vůči správnímu orgánu. Účastníkovi je možno v určitých případech uložit k úhradě i náklady řízení. Vždy je nutno zkoumat, zda jsou pro to dány podmínky, tzn., že náklady řízení jsou ukládány účastníkovi vždy, pokud řízení vyvolal porušením své právní povinnosti. Toto rozhodnutí spolu s rozhodnutím o udělení práva podnikateli podnikat je nejčastěji se vyskytujícím právním aktem.

Mezi další typy správních rozhodnutí lze zařadit různá usnesení, příkazy, opatření. Po celou dobu těchto řízení probíhá formální komunikace. V rámci komunikace jsou předkládány určité důkazy, vyjádření a podklady, je možné předvolání svědka, podání vysvětlení, účastník má právo nahlížet do spisového materiálu, činit si z něj výpisky, může podat odvolání, návrhy. Obsah, forma a náležitosti jsou stanoveny správním řádem. Výstupem je písemné vyhotovení rozhodnutí, které až na výjimky dané zákonem obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Výroková část představuje autoritativní úpravu práv nebo povinností. Odůvodnění shrnuje důvody výroku, úvahy správního orgánu, kterými se řídí při hodnocení důkazů, informace o vypořádání se s vyjádřením účastníka k podkladům rozhodnutí apod. Podstata odůvodnění rozhodnutí o pokutě za správní delikt spočívá ve vyjádření úvahy správního orgánu, ze které plyne, proč konkrétní jednání podřadil pod konkrétní skutkovou podstatu. Důležitost je kladena na maximální přehlednost a srozumitelnost odůvodnění⁷⁰.

Podle Rozsudku NSS 4 As 33/2010-103 ze dne 31. ledna 2011 nesmí být zásah do majetkové sféry trestaného subjektu nepřiměřený, byť se výše pokuty pohybuje při dolní hranici zákonného rozpětí.

K významu a důležitosti živnostenských úřadů lze jen dodat, že zrušit možnost podnikat může vzít podnikateli pouze soud nebo živnostenský úřad.

---

⁷⁰ Metodický materiál Vybrané otázky správního rozhodování – JUDr. Marie Orlová, 2012

3 Příklady řešení stížností občanů a zaměření živnostenské kontroly

3.1 Konkretizace jednotlivých případů

V rámci konkretizace práce živnostenského úřadu ve smyslu vyřizování stížností občanů uvádím následující příklady vyřešení stížností občanů v jednotlivých případech v letech 2008 až 2012.

1) Dne 29. října 2008 byl živnostenskému úřadu doručen anonymní podnět, který upozornil na nelegální podnikání obchodní firmy XZ v oblasti nakládání s odpady a na skutečnost, že vykupované kovové odpady pocházejí z trestné činnosti. Dále pak podnět uváděl, že podnikatel „na černo zaměstnává zaměstnance“ a provozovna pro tuto činnost není stavebním úřadem zkolaudována. Totožný podnět byl přijat i Krajským úřadem – Jihočeský kraj, odbor krajský živnostenský úřad (dále jen „KÚJČ“), který na základě této skutečnosti živnostenskému úřadu nařídil provedení kontroly tomuto podnikateli. Podnět přijat i Krajskou hygienickou stanicí Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích (dále jen „KHS“), která část tohoto podnětu postoupila živnostenskému úřadu, PČR, Finančnímu úřadu v Českých Budějovicích a Stavebnímu úřadu Magistrátu města České Budějovice. KHS v této záležitosti uvedla, že v rámci výkonu státního zdravotního dozoru prošetří pracovní a hygienické podmínky v předmětné provozovně.

Kontrola provedena dne 13. listopadu 2008 ve spolupráci s Českou inspekcí životního prostředí České Budějovice (dále jen „ČIŽP“). Kontrola byla zaměřena na dodržování ust. živnostenského zákona a zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. V kontrolované provozovně podnikatel provozoval činnosti spojené se shromažďováním, soustředěním, tříděním a skladováním kovových odpadů určených k prodeji k další podnikatelské činnosti. Tyto odpady byly vykupovány ve sběrnách odpadů od jiných podnikatelských subjektů, zabývajících se též výkupem kovového odpadu. Otázkou odpadového hospodářství se zabývala ČIŽP.

Ze strany živnostenského úřadu byl kontaktován Stavební úřad České Budějovice. Pracovník stavebního úřadu uvedl, že na základě tohoto podnětu již kontaktoval KHS a ve spolupráci s ní provede Státní stavební dozor, kdy se budou zabývat otázkou způsobilosti provozovny pro provozování podnikatelské činnosti.

Kontrolou živnostenského úřadu bylo zjištěno porušení ust. § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona, tj. v době kontroly nebyla provozovna označena zákonnými údaji (obchodní firmou, identifikačním číslem, provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli a jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny. Dále bylo zjištěno porušení ust. § 17 odst. 3 živnostenského zákona tím, že podnikatel živnostenskému úřadu neoznámil zahájení provozování živnosti v provozovně. Za tato porušení byla uložena bloková pokuta dle ust. § 62 odst. 3 živnostenského zákona.

O provedené kontrole a o přijatých opatřeních ze strany živnostenského úřadu byl KÚJČ informován sdělením dne 1. prosince 2008.

2) Dne 18. listopadu 2009 byla živnostenskému úřadu doručena stížnost na nekalé obchodní praktiky obchodní firmy XX. Podatel zde zmínil, že mu po obdržení zkušební zásilky byla doručena následná zásilka, aniž by si ji objednal. Podnikatel přesto požadoval její plné uhrazení. Předmětem zásilky byly potravinové doplňky. Vzhledem k tomu, že živnostenský úřad obdržel již několik obdobných podnětů, provedl na jejich základě podnikateli živnostenskou kontrolu, zaměřenou na dodržování ust. živnostenského zákona. S podnikatelem byla kontrola zahájena dle písemné výzvy, kdy byl podnikatel vyzván na živnostenský úřad k předložení dokladů prokazujících provozování živnosti dle ust. § 31 odst. 15 živnostenského zákona. Zástupcem podnikatele byly předloženy vzory reklamních materiálů s nabídkou přírodních produktů zasílaných prostřednictvím poštovního doručovatele do poštovních schránek domácností. Zároveň bylo možno nahlédnout do příchozích odpovědních kupónů s následnou objednávkou nabízených produktů. V „Odpovědním kupónu“ byly uvedeny podmínky objednávky i případného zrušení dalších nákupů. Mj. zde byla uvedena citace: „Nezavazuji se k dalším nákupům, jen k tomu, že informuji obchodní firmu XX, pokud nebudu chtít více zásilek“. Živnostenskou kontrolou se nepodařilo zjistit porušení živnostenského zákona. Podatel však v tomto případě písemně vyjádřil svůj nezájem o dodání dalších zásilek, a tím splnil podmínky uvedené v „Odpovědním kupónu“ – viz výše uvedená citace. Vzhledem k tomu, že podnikatel obchoduje výhradně s potravinovými doplňky, jak vyplývá z reklamních letáků a ze zjištění živnostenské kontroly, byla tato skutečnost dne 23. listopadu 2009 postoupena SZPI, která je dle ust. § 23 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele pověřena výkonem dozoru nad touto komoditou v oblasti nekalých obchodních praktik. Současně byl o této skutečnosti a výsledku kontroly stěžovatel informován. Tentýž podnět obdržel i Krajský živnostenský úřad v Českých Budějovicích, který svou kontrolu zaměřil

na dodržování ust. zákona č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy a o změně a doplnění některých dalších zákonů, v platném znění.

3) Dne 21. července 2010 bylo živnostenským úřadem přijato Postoupení podnětu ke kontrole od Státní zemědělské a potravinářské inspekce, Ústřední inspektorát Brno (dále jen „SZPI“), týkající se neoprávněného podnikání fyzické osoby XY, provozující provozovnu s občerstvením v Českých Budějovicích. Stejný obsah podnětu přijat postoupením dne 28. července 2010 od České obchodní inspekce, Inspektorát Jihočeský a Vysočina se sídlem v Českých Budějovicích (dále jen „ČOI“). Přílohou postoupení byla stížnost ze dne 19. července 2010, která byla zaslána prostřednictvím e-mailu na SZPI a ČOI.

Na adrese provozovny živnostenský úřad s podnikatelem zahájil dne 21. července 2010 kontrolu zaměřenou na dodržování ustanovení živnostenského zákona a dozorované části ochrany spotřebitele. V době zahájení kontroly provozovna nebyla označena v souladu s ust. § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona. Činností podnikatele v provozovně byla výroba a prodej točené zmrzliny. Tato činnost je předmětem živnosti ohlašovací řemeslné „Pekařství, cukrářství“, kterou podnikatel v době kontroly nevladnil.

Vzhledem k tomu, že podnikatel provozoval činnost, která je předmětem živnosti řemeslné „Pekařství, cukrářství“, aniž by pro tuto činnost vlastnil živnostenské oprávnění, byla mu rozhodnutím za spáchání přestupku dle ust. § 61 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona, uložena pokuta dle ust. § 61 odst. 4 písm. d) živnostenského zákona.

O provedené kontrole byl stěžovatel informován dne 13. srpna 2010 prostřednictvím e-mailu.

4) Dne 19. září 2011 byla živnostenskému úřadu doručena stížnost na podnikatelskou činnost obchodní firmy AB, týkající se nevyřízené reklamace zakoupeného zboží v provozovně podnikatele v zákonné lhůtě podle ust. § 19 zákona o ochraně spotřebitele. Vzhledem k obsahu stížnosti byla předmětná stížnost postoupena ČOI a dne 27. září 2011 byla ve spolupráci s tímto orgánem provedena společná kontrola podnikatele v provozovně. Otázky spojené s dodržováním ustanovení zákona o ochraně spotřebitele byly řešeny ČOI. Ze strany živnostenského úřadu byla kontrola zaměřena na dodržování ust. živnostenského zákona. O této skutečnosti byl stěžovatel dne 30. září 2011 dopisem informován.

Živnostenskou kontrolou bylo zjištěno, že se podnikatel dopustil správního deliktu dle ust. § 62 odst. 1 písm. e) bod 2. živnostenského zákona tím, že v rozporu s ust. § 17 odst. 3 živnostenského zákona, neoznámil živnostenskému úřadu zahájení provozování živnosti v provozovně. Za toto porušení byla podnikateli uložena sankce vydáním Příkazu.

Dne 22. září 2011 obdržel živnostenský úřad podnět – Návrh Okresní správy sociálního zabezpečení České Budějovice (dále jen „OSSZ“), ke zrušení živnostenského oprávnění výše uvedenému podnikateli. Důvodem návrhu OSSZ na zrušení živnostenského oprávnění podnikateli byla skutečnost, že podnikatel delší dobu neplnil povinnosti vůči státu, uložené mu zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zejména ust. §§ 8 a 9 tohoto zákona tím, že neodváděl pojistné. Živnostenské oprávnění bylo podnikateli zrušeno rozhodnutím podle ust. § 58 odst. 3 věty druhé živnostenského zákona.

5) Dne 18. května 2012 obdržel živnostenský úřad prostřednictvím e-mailu stížnost na obchodní firmu AC provozující hostinskou činnost. Důvodem stížnosti byl nadměrný hluk, způsobený reprodukcí hudbou „hudební večery“, znečišťování veřejného prostranství a prověření způsobilosti provozovny. Vzhledem k tomu, že podnikateli byla již v minulosti opakovaně kontrola provedena, další kontrolu živnostenský úřad vyhodnotil jako bezpředmětnou. O prověření způsobilosti hostinské provozovny byl požádán příslušný stavební úřad, který nařídil Státní stavební dozor v předmětné provozovně.

Stěžovateli bylo písemně (e-mailem) odpovězeno dne 30. května 2012, mezi stěžovatelem a živnostenským úřadem prostřednictvím e-mailu pokračovala další komunikace.

Provozování hostinské činnosti není samo o sobě činností narušující veřejný pořádek. Tohoto se mohou dopouštět návštěvníci pohostinství rušením nočního klidu, nebo se svým jednáním dopouštějí přestupků proti veřejnému pořádku nebo přestupků proti občanskému soužití. Za takovéto jednání nelze postihnout provozovatele pohostinství. Obec má ale možnost uložit narušitelům nočního klidu pokutu za narušení veřejného pořádku v řízení o přestupcích, musí však být znám viník. Živnostenský úřad není kompetentní rovněž k řešení otázky spojené s dodržováním protihlukových předpisů. Změření hluku může být provedeno laboratoří Státního zdravotnického ústavu, či je toto v kompetenci příslušného pracoviště KHS. Žádným předpisem není živnostenskému úřadu umožněno upravovat provozní dobu hostinských provozoven nebo jiných podobných zařízení a zasahovat do umístování provozoven ve městě. V ustanovení

§ 17 odst. 3 živnostenského zákona je uvedeno: „Podnikatel je povinen zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně oznámit předem živnostenskému úřadu“. V ust. § 17 odst. 6 živnostenského zákona se uvádí, že živnostenský úřad informuje podnikatele o zápisu provozovny do živnostenského rejstříku. O umístění provozovny tedy rozhoduje podnikatel, nikoli živnostenský úřad.

Podnikatel je však povinen dle ust. § 17 odst. 4 živnostenského zákona zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů, v tomto případě dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (kolaudační rozhodnutí nebo rozhodnutí o změně užívání stavby apod.). V rámci tohoto řízení jsou rovněž posuzovány hygienické limity pro denní či noční dobu ve venkovním chráněném prostoru staveb, a to z provozu, který se odehrává uvnitř provozovny včetně stacionárních zdrojů.

3.2 Prováděné živnostenské kontroly v praxi v návaznosti na stížnosti občanů

K nejtypičtějším kontrolám, prováděným v návaznosti na stížnosti občanů, bezesporu patří provozovny restauračních zařízení, provozovny s prodejem zboží, zejména použitým (prodejny potravin, prodejny nepotravinářského zboží, autobazary...). Tyto jsou živnostenským úřadem prováděné dle seminářů a metodických instrukcí MPO.

Jelikož je práce soustředěna na přijaté stížnosti za období r. 2008 až 2012, je v zaměření živnostenské kontroly zohledněna původní i stávající právní úprava. V textu níže je uvedena současná platná právní úprava a v závorce za ním je uvedena původní právní úprava zákonných předpisů, dle kterých se kontroly prováděly.

Restaurační zařízení (hostinská provozovna)

Kontrolní pracovníci se prokáží průkazem, popř. písemným zmocněním, opravňujícím je k provedení a zahájení kontroly, jak je již popsáno na str. 15 a následující.

Kontrolu živnostenský úřad zaměří na dodržování ust. živnostenského zákona, dozorované části zákona o ochraně spotřebitele, zákona č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních, zákona č. 307/2013 Sb. o povinném značení lihu (původně zákon č. 676/2004 Sb.) S ohledem

na metanolovou aféru je v současné době kontrola zaměřena i na závadné lihoviny dle nařízení vlády 317/2012 Sb., kterým se stanoví formulář dokladu o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin.

Dle ust. § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona je kontrolováno označení provozovny. Dle tohoto ustanovení musí být provozovna trvale a zvenčí viditelně označena jménem a příjmením podnikatele, popř. obchodní firmou, identifikačním číslem, provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli a jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny. Pokud se jedná o ubytovací zařízení, tak i kategorií a třídou (kategorií se rozumí např. hotel, penzion apod., třídou se rozumí označení hvězdičkami, např. hotel***. K problematice označování ubytovacích zařízení Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s profesními sdruženími (Sdružení podnikatelů v pohostinství, Společenstva provozovatelů pohostinských živností Praha, Asociace cestovních kanceláří ČR....) vypracovaly doporučené standardy pro jednotlivé kategorie ubytovacích zařízení⁷¹. Tyto standardy mají pouze doporučující charakter, nejsou tudíž závazné a vymahatelné ze strany státních orgánů. Pokud živnostenský úřad hodlá kontrolu zaměřit i na zjištění skutečnosti, zda označení kategorií a třídou odpovídá příslušné certifikaci, tj. vyhlášce č. 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby⁷², postupuje v součinnosti s příslušným stavebním úřadem a vyžádá si jeho stanovisko.

Vzhledem k povaze provozovny musí být spotřebitel informován o skutečnosti, zda se jedná o kuřácké či nekuřácké zařízení, popř. zařízení stavebně oddělené pro kuřáky a nekuřáky. Jedná se o příslušnou grafickou značku, která by měla být umístěna u vstupu do zařízení. Tato povinnost je stanovena v ust. § 8 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb. o opatřeních působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon v ust. § 7 odst. 1 a § 14 dále podnikateli ukládá za povinnost v místě prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků viditelně umístit informaci o zákazu prodeje těchto výrobků osobám mladším 18 let. Tato musí být opatřena velkými černými tiskací písmeny na bílém podkladě o velikosti písma min. 5 cm⁷³.

---

⁷¹ Informace – označení ubytovacích zařízení kategorií a třídou vyd. MPO dne 21. května 2000 pod č.j.: 17393/2000/4110

⁷² § 43, vyhlášky o technických požadavcích na stavby – stavba ubytovacího zařízení se zařazuje podle požadavků na plochy a vybavení do tříd, které se označují hvězdičkami, stanovené normovými hodnotami. Hotely se člení do pěti tříd; hotel garní má vybavení jen pro omezený rozsah stravování, minimálně však snídaně a člení se do čtyř tříd. Motel a penzion se člení do čtyř tříd. Turistické ubytovny se zařazují do dvou tříd a kempy, skupiny chat a bungalovy se zařazují do čtyř tříd

⁷³ Dle aktuálně platné právní úpravy text zní: „Zákaz prodeje alkoholických nápojů, tabákových výrobků, tabákových potřeb a elektronických cigaret osobám mladším 18 let“

Kontrolovaná osoba, popř. osoba přítomná při kontrole (podnikatel, zaměstnanec, zástupce podnikatele...), je dle ust. § 31 odst. 10 živnostenského zákona povinna kontrolním pracovníkům prokázat svou totožnost. Dále osoby provádějící obsluhu, či připravující pokrmy, musí mít při sobě zdravotní průkaz pracovníka v potravinářství dle zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění⁷⁴. Dále je požadováno předložení uzavřených pracovněprávních vztahů se zaměstnanci (dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti, pracovní smlouvy apod.).

V souvislosti s prodávanými lihovinami je dle ust. § 10 až 15 zákona č. 307/2013 Sb. o povinném značení lihu (původně § 3 zákona č. 676/2004 Sb.) kontrolováno značení lihu kontrolní páskou (kontrolovány jsou i skladové prostory), a dle nařízení vlády č. 317/2012 Sb. doklady o původu lihovin. Rovněž je dle ust. § 114 zákona o spotřebních daních kontrolováno značení tabákových výrobků tabákovými nálepkami.

Kontrolovány jsou nápojové a jídelní lístky – dle ust. § 12 zákona o ochraně spotřebitele má podnikatel za povinnost spotřebitele řádně informovat o ceně prodávaných výrobků či poskytovaných služeb v souladu s cenovými předpisy. Cena musí být platná v době nabídky. Pokud jsou v jídelním lístku u pokrmů uváděny gramáže, váhové měřidlo používané v provozovně musí být opatřeno platnou úřední značkou dle ust. zákona č. 505/1990 Sb. o metrologii, v platném znění a dle vyhlášky č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu.

Dále je kontrolováno, zda jsou na žádost zákazníka vydávány doklady „o konzumaci“ dle ust. § 31 odst. 14 živnostenského zákona. Doklad dle tohoto ustanovení musí obsahovat označení podnikatele vč. identifikačního čísla, datum prodeje, druh zboží nebo služby a cenu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Povinnost vydat tento doklad je obsažena i v ust. § 16 zákona o ochraně spotřebitele.

Pokud je v provozovně prostřednictvím rádio přijímače reprodukována hudba, nebo prostřednictvím TV přijímače dochází k zvukově obrazovým záznamům (sledování TV přenosů apod.), živnostenský úřad po podnikateli požaduje doložení příslušné smlouvy se subjekty spravující autorská a majetková práva např. OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o. s. či INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů o. s.

---

⁷⁴ Dle ust. § 19 zákona o ochraně veřejného zdraví zdravotní průkaz před zahájením činnosti vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo poskytovatel pracovně lékařských služeb

V případě umístění výherních hracích automatů v provozovně (nutno podotknout, že provozování těchto přístrojů není živností) je ze strany živnostenského úřadu kontrolováno platné povolení o provozování, které vydává Finanční odbor Magistrátu města České Budějovice – netýká se VLT automatů (výherní loterijní terminály). Provozovna musí být vybavena herním řádem a do tohoto prostoru je zákaz vstupu osob mladších 18 let.

Po podnikateli je v souladu s ust. § 31 odst. 15 živnostenského zákona požadováno doložení dokladů prokazujících provozování živnosti (účetní doklady, kniha tržeb, doklady prokazující způsob nabytí prodáváného zboží, surovin pro přípravu pokrmů apod.).

Živnostenským úřadem je v živnostenském rejstříku ověřeno, zda podnikatel dle ust. § 17 odst. 3 živnostenského zákona oznámil zahájení provozování živnosti v provozovně.

Tomuto zaměření kontrolní činnosti se velmi podobá i kontrola prodejny se smíšeným zbožím.

Obchodní činnost s nepotravinářským zbožím

V případě provozoven s prodejem nepotravinářských výrobků, např. elektroniky, hraček, nářadí a zahradní techniky apod., je v souvislosti nad prováděným dozorem zákona o ochraně spotřebitele předmětem i kontrola plnění informačních povinností podnikatelem dle ust. §§ 9, až 12, §§ 13, 19. Jedná se o povinnost prodávajícího řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodáváných výrobků nebo charakteru poskytovaných služeb, způsobu použití a údržby výrobku, o nebezpečí, které vyplývá z nesprávného použití výrobku nebo jeho údržby, o riziku, které souvisí s poskytovanou službou. Splnění informačních povinností závisí na povaze výrobku, způsobu a době jeho užívání. Proávající musí dále zajistit, aby jím prodávané výrobky byly přímo viditelně a srozumitelně označeny např. výrobcem, dovozcem, údaji o složení materiálu, jde-li o textilní zboží, materiálu použitého v hlavních částech výrobku, např. obuv apod. Řádné označení výrobků je jedním z důležitých prostředků k dosažení lepší informovanosti spotřebitele, transparentnosti a fungování vnitřního trhu. Dále pak je prodávající povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění reklamace. Problematika uplatnění reklamace je v souladu s pojetím odpovědnosti prodávajícího vůči kupujícímu za to, že věc nemá vady, které je uplatňováno v ust. § 2172 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku - NOZ (původně § 625 zákona č. 40/1964 Sb.

občanského zákoníku). Pro uplatnění reklamace platí zásada, že se kupující obrátí na toho prodávajícího, u kterého výrobek koupil, nebo který poskytl službu. S tím pak koresponduje povinnost prodávajícího přijmout reklamaci v kterékoli provozovně, ovšem za předpokladu, že je v ní přijetí reklamace možné. Písemně uváděné informace musejí být v českém jazyce, u textilního zboží jsou informace poskytnuty v podobě symbolů (piktogramů)⁷⁵.

K dalším častým kontrolám, které jsou prováděny v návaznosti na přijaté stížnosti, patří provozovny, kde se uskutečňuje prodej použitého zboží, zejména autobazary.

Obchodní činnost s použitým zbožím (autobazar)

Postup koresponduje s předešlým příkladem. Zaměření kontrol je vždy na dodržování živnostenského zákona a ve většině případů i na zákon o ochraně spotřebitele (dozorovaná část). Zákon o ochraně spotřebitele v ust. § 10 ukládá prodávajícímu za povinnost při prodeji použitých výrobků, dále pak upravovaných výrobků, nebo výrobků s vadou, tyto oddělit od ostatních⁷⁶.

Použitým výrobkem se rozumí např. výrobek z tzv. second handu, výrobek upravovaný je výrobek tzv. repasovaný. Výrobek s vadou je „nový“ výrobek s vadou.

Nesmí se prodávat výrobek s vadou, která brání jeho řádnému užívání (jinak lze prodávat za podmínky, že bude na vadu upozorněno). Spotřebitele je nutno o výrobku s vadou informovat. Pokud jde o dopady na reklamační řízení, platí, že jestliže byl spotřebitel na výrobek s vadou při jeho prodeji řádně upozorněn, nevztahuje se na takovou vadu záruka.

U provozoven s použitým zbožím živnostenský úřad kontrolu zaměří i na dodržování ust. zákona č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v platném znění.

Legalizací výnosů z trestné činnosti se pro účely tohoto zákona rozumí jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem⁷⁷.

Kontrolovány jsou povinnosti podnikatele stanovené v ust. § 31 odst. 4 – 7 živnostenského zákona, dle kterých musí být každý účastník smluvního vztahu identifikován podle zákona

---

⁷⁵ Poradce 2011. Zákon o ochraně spotřebitele s komentářem. Český Těšín: Poradce, 2011, s. 20 - 29

⁷⁶ prodávat odděleně - neumísťovat je mezi výrobky bezvadné

⁷⁷ § 3, zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. U fyzické osoby se jedná o jméno a příjmení, rodné číslo, datum narození pokud rodné číslo přiděleno nebylo, místo narození, pohlaví, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství. Jde-li o podnikající fyzickou osobu, též identifikační číslo a údaj o místě podnikání. U právnické osoby se jedná o název obchodní firmy, identifikační číslo a údaj o sídlu; u osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členem údaje jako u výše uvedeného výčtu fyzické osoby⁷⁸.

Povinnost identifikace se týká nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, dále přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu, o čemž je vedena evidence, a to včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu. Tato evidence musí být přístupná v provozovně, v níž k identifikaci dochází a kde se zboží nachází⁷⁹. Identifikací předmětu smluvního vztahu se rozumí zjištění názvu výrobku, jeho značky a výrobního čísla, jsou-li na něm uvedeny, jinak stručný popis výrobku, umožňující jeho dostatečnou identifikaci⁸⁰. Pokud se účastník smluvního vztahu odmítne podrobit identifikaci, podnikatel nesmí zboží koupit, přijmout ho do zástavy nebo zprostředkovat jeho nákup⁸¹. Identifikační údaje je podnikatel povinen evidovat a uchovávat po dobu pěti let ode dne uzavření smlouvy⁸².

Živnostenský úřad se při kontrole zastaváren a prodejen s použitým zbožím (bazarů) od roku 2005 řídí metodickou instrukcí ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) ze dne 15. března 2005⁸³. MPO doporučuje spolupráci s příslušnými orgány Policie ČR a v případě podezření ze spáchání trestného činu podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád), je o této skutečnosti informovat⁸⁴.

Podle ustanovení zákona č. 247/2006 Sb. o omezení provozu zastaváren, v platném znění, v noční době mezi 22. až 6. hodinou, je zakázán nákup a prodej veškerého použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování

---

⁷⁸ § 5, zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

⁷⁹ § 31 odst. 4, živnostenského zákona

⁸⁰ § 31 odst. 5, živnostenského zákona

⁸¹ § 31 odst. 7, živnostenského zákona

⁸² § 31 odst. 6, živnostenského zákona

⁸³ Metodická instrukce MPO č. 2/2005, č.j.: 13082/05/04400 ze dne 15. března 2005 – Realizace kontrolních opatření ve vztahu k zastavárnám a prodejnám s použitým zbožím

⁸⁴ státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin

jeho nákupu či přijetí do zástavy (v bazarech, zastavárnách) a výkup odpadu v zařízeních určených ke sběru a výkupu odpadů⁸⁵.

3.3 Stížnosti občanů ve vztahu k živnostenskému úřadu

1. Dle příslušnosti živnostenského úřadu:

V důsledku provedených kontrol na základě přijatých stížností k nejzávažnějším porušením živnostenského zákona bezesporu patří neoprávněné podnikání. Jedná se o provozování činnosti, která je živností dle ust. § 2 živnostenského zákona bez příslušného živnostenského oprávnění. Za neoprávněné podnikání lze rovněž považovat nahodilé i jednorázové provozování živnosti v době jeho přerušení.

Neoprávněné podnikání fyzických osob je přestupkem dle ust. § 61 odst. 3 živnostenského zákona a neoprávněné podnikání právnických osob je správním deliktem dle ust. § 63 odst. 1 živnostenského zákona.

Pokud by se však jednalo o neoprávněné provozování obchodní, výrobní či jiné výtěžné činnosti, která není živností (tj. k níž není zapotřebí živnostenské oprávnění), jednalo by se o přestupek podle přestupkového zákona⁸⁶.

Tyto přestupky a správní delikty nelze projednat v blokovém řízení. V případě porušení je pokuta taxativně vymezena částkou od 500.000,- Kč do 1.000.000,- Kč. Odvíjí se od skutečnosti, zda je provozována činnost, která je živností ohlašovací volnou, řemeslnou, vázanou či živností koncesovanou, bez živnostenského oprávnění.

V případě neoprávněného podnikání ve větším rozsahu by se tak mohlo jednat o naplnění skutkové podstaty trestného činu neoprávněného podnikání podle ust. § 251 zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku, v platném znění⁸⁷. K naplnění skutkové podstaty

---

⁸⁵ § 1, zákon o omezení provozu zastaváren

⁸⁶ § 24 odst. 1 písm. b, zákona o přestupcích

⁸⁷ Neoprávněné podnikání dle ust. § 251 trestního zákoníku: Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti; Pachatel bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem, způsobí-li činem značnou škodu, nebo získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch; Pachatel bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let, způsobí-li

trestného činu neoprávněného podnikání podle trestního zákona je potřeba, aby šlo o jednání pro společnost nebezpečné (materiální znak) a tuto nebezpečnost je nutno prokázat. Dokazování leží na bedrech orgánů činných v trestním řízení, kterým je zjištění ze strany živnostenského úřadu postoupeno. Nebezpečnost pro společnost je nazývána škodlivost, která spočívá v tom, že určitou měrou ohrožuje, nebo porušuje chráněné zájmy a vztahy⁸⁸.

Častá porušení živnostenského zákona v návaznosti na stížnosti občanů:

- nebylo předem oznámeno zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně
- provozovna není trvale a zvenčí viditelně označena zákonem stanovenými údaji
- účastník smluvního vztahu není dostatečně identifikován v souvislosti s nákupem použitého zboží, nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu
- podnikatel nevydá na žádost zákazníka doklad o prodeji zboží či o poskytnuté službě, nebo tento doklad neobsahuje zákonem stanovené údaje

2. Dle nepříslušnosti živnostenského úřadu

Dle přijatých stížností lze k nejzávažnějším zařadit různě spáchané podvody na spotřebitelích, zejména seniorech, dále pak nevyhovující hygienické podmínky v podnikatelském prostředí, závadné potraviny a jiné druhy zboží, občanskoprávní spory při reklamačních řízeních, zneužití postavení zaměstnavatele, přestupky proti občanskému soužití, ohrožování mravní výchovy mládeže, nespokojenost s výší účtu za služby, účtování příliš vysokých poplatků při spotřebitelských úvěrech a další.

Opatření jsou vždy postupována věcně a místně příslušným orgánům k řešení.

činem škodu velkého rozsahu, nebo získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu

⁸⁸ HEJDA, Jan. Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007, s. 154

3.4 Výzkumné zjištění, řízený rozhovor

Na základě zjištění podle interních zdrojů Obecního živnostenského úřadu České Budějovice jsem získal podklady k následující tabulce. Jsou zde uvedeny údaje za roky 2008 až 2012 související se stížnostmi občanů (počet stížností, formy stížností, způsob odpovědí, stížnosti dle kompetence, počty kontrol a sankcí).

Tabulka č. 1

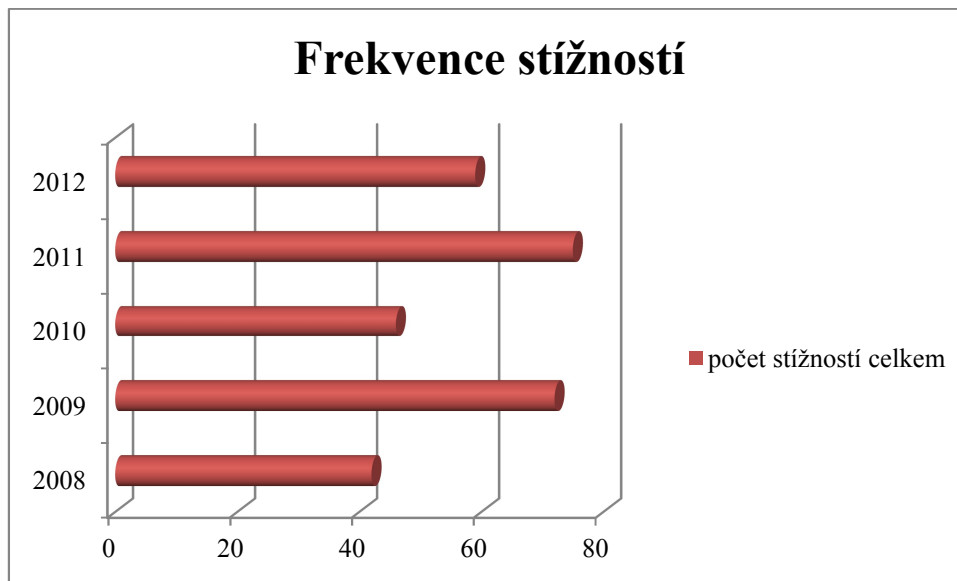
	2008	2009	2010	2011	2012
počet stížností celkem	42	72	46	75	59
pisemně podaných	42	67	29	61	35
ústně podaných	0	5	17	14	24
anonym	2	5	6	12	10
odpovědi celkem	34	51	29	57	46
pisemná odpověď	30	48	26	43	32
ústní odpověď	4	3	3	14	14
týkající se živnostenskoprávních předpisů	11	21	23	30	27
ostatní - týkající se občanskoprávních sporů, hluk, hygiena	31	51	23	45	32
postoupených pro nepříslušnost	6	12	9	9	9
počet provedených kontrol	36	53	36	66	50
zjištěná porušení ŽZ	12	14	10	22	16
sankce	9	12	9	20	16
z toho promlčení	3	2	1	2	0

Zdroj: vlastní zpracování dle: interních zdrojů Obecního živnostenského úřadu České Budějovice

V roce 2008 přijato 42 stížností, v roce 2009 přijato 72 stížností, v roce 2010 přijato 46 stížností, v roce 2011 přijat největší počet – 75, v roce 2012 přijato 59 stížností; za toto období celkově přijato 294 stížností

Frekvence stížností je patrná z grafu 1

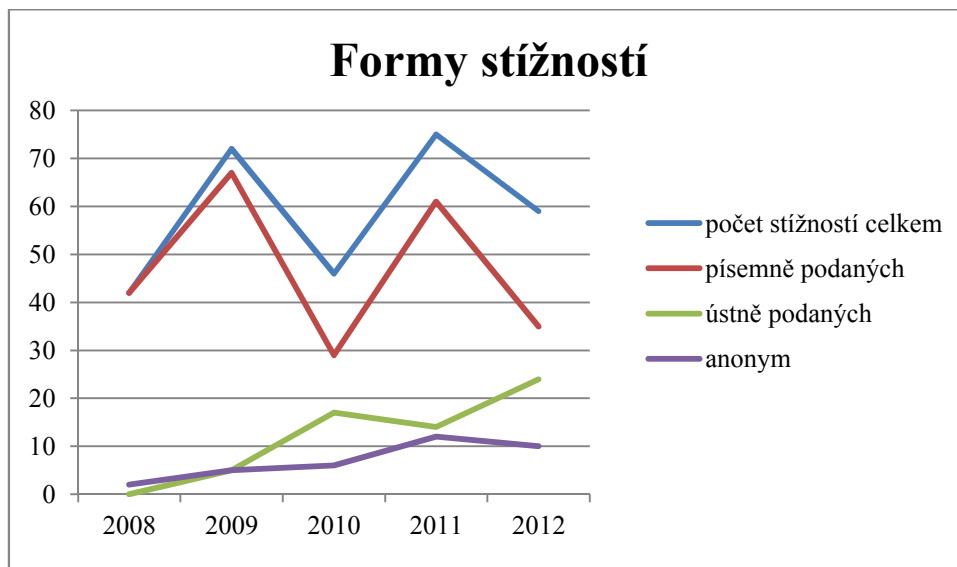
Graf 1 Frekvence stížností

Zdroj: vlastní zpracování dle: interních zdrojů Obecního živnostenského úřadu České Budějovice

Rozlišení dle formy stížností podává graf 2

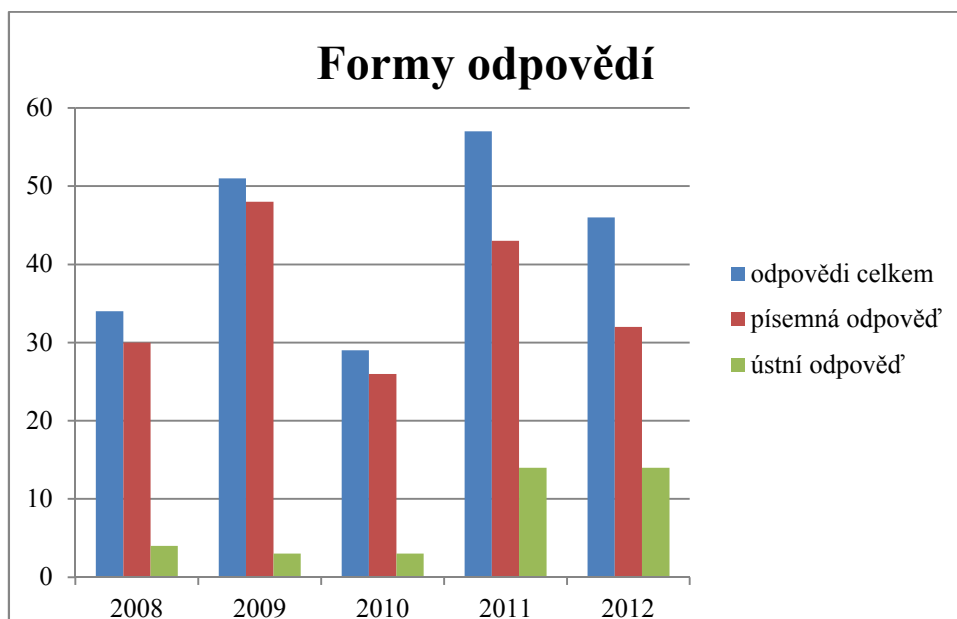
Graf 2 Formy stížností

Zdroj: vlastní zpracování dle: interních zdrojů Obecního živnostenského úřadu České Budějovice

Následující graf znázorňuje formy odpovědí

Graf 3 Formy odpovědí

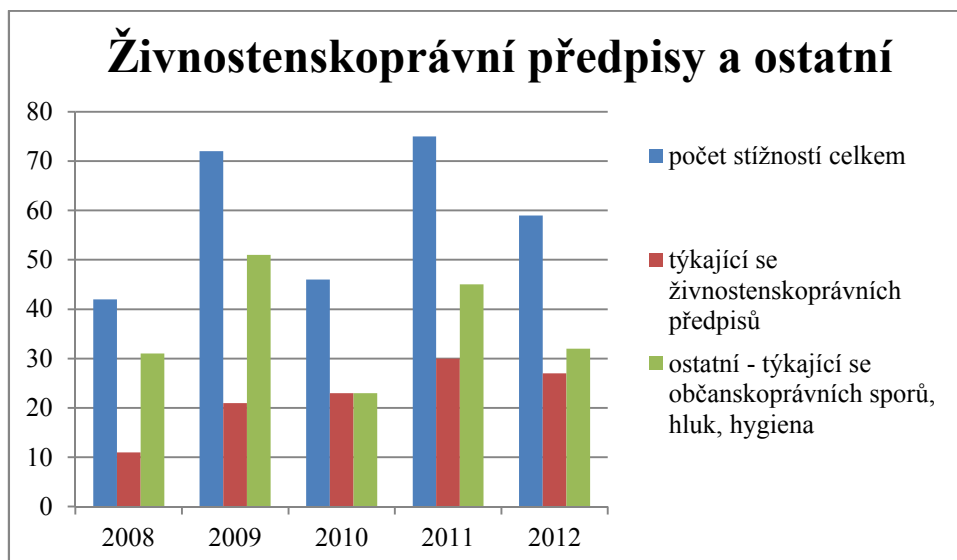

Zdroj: vlastní zpracování dle: interních zdrojů Obecního živnostenského úřadu České Budějovice

Převažují písemné formy odpovědí

Další graf znázorňuje stížnosti v rámci živnostenskoprávních a občanskoprávních předpisů

Graf 4 Živnostenskoprávní předpisy a ostatní

Zdroj: vlastní zpracování dle: interních zdrojů Obecního živnostenského úřadu České Budějovice

Jak je patrné z Grafu 4, téměř dvě třetiny stížností nejsou v kompetenci živnostenského úřadu při řešení přijatých stížností.

Toto vyvrací hypotézu č. 1. Občané v rámci stížností na podnikatele mají informace o tom, kam se obrátit a s kým komunikovat při řešení svého problému. Důvodem je zřejmě nedostatečná informovanost občanů o tom, který orgán je oprávněn konkrétní problém řešit.

Zřetelně převažují stížnosti v oblasti občanskoprávní.

Dochází i k situacím, kdy je podatelem stížnost zároveň zaslána i na jiné správní orgány, např. Českou obchodní inspekci, Inspektorát životního prostředí, Krajskou hygienickou stanici apod. Na základě dohody s těmito orgány může být provedena společná kontrola. Této možnosti se živnostenský nebrání a je využívána.

I když se předmět podnětu netýkal živnostenskoprávních předpisů, a byl pro nepříslušnost postoupen jinému správnímu orgánu, pokud se jednalo o provozování živnosti ve smyslu ust. § 2 živnostenského zákona, ve většině případů je ze strany živnostenského úřadu provedena živnostenská kontrola konkrétního podnikatele. O této skutečnosti je vždy podatel v řádné lhůtě informován.

Řízený rozhovor

Formou otázek a odpovědí s pracovnící Obecního živnostenského úřadu České Budějovice, oddělení registrace živností, paní Hanou Římalovou, dne 31. srpna 2013, jsem zjistil následující:

(týká se pouze územního obvodu Obecního živnostenského úřadu České Budějovice)

1) Otázka: Kolik podnikatelských subjektů je vedeno v ŽR⁸⁹ k datu 31. srpna 2013?

Odpověď: V ŽR je k datu 31. srpna 2013 vedeno celkem 38562 podnikatelských subjektů, z toho 31510 fyzických osob, 915 zahraničních fyzických osob, 6114 právnických osob a 23 právnických zahraničních osob

---

⁸⁹ živnostenský rejstřík

- viz Graf A Počet podnikatelských subjektů vedených v ŽR k datu 31. 8. 2013

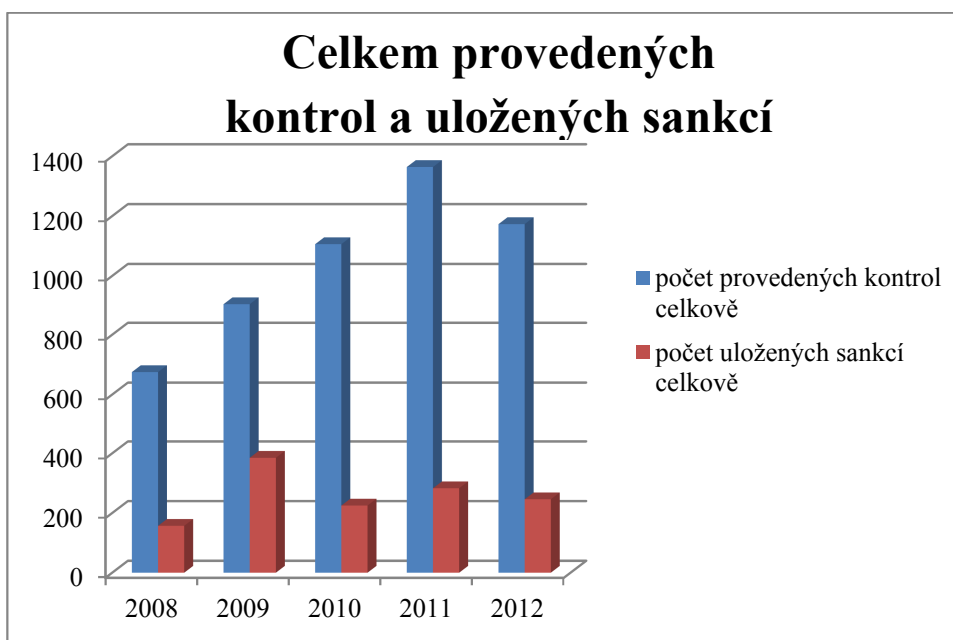
Zdroj: vlastní zpracování dle: RŽP⁹⁰

2) Otázka: Kolik bylo provedeno celkově kontrol a uložených sankcí za porušení živnostenského zákona za období r. 2008 až 2012?

Odpověď: *V roce 2008 bylo provedeno 675 kontrol a uloženo 157 sankcí
 V roce 2009 bylo provedeno 902 kontrol a uloženo 385 sankcí
 V roce 2010 bylo provedeno 1106 kontrol a uloženo 225 sankcí
 V roce 2011 bylo provedeno 1364 kontrol a uloženo 283 sankcí
 V roce 2012 bylo provedeno 1173 kontrol a uloženo 246 sankcí*

⁹⁰ registr živnostenského podnikání

- viz Graf B Celkem provedených kontrol a uložených sankcí

Zdroj: vlastní zpracování dle: RŽP

V období do 29. července 2012 měly počty kontrol vzestupnou tendenci

Pokles kontrol v roce 2012 lze přičítat novele živnostenského zákona⁹¹, účinné od 30. června 2012, dle které byl podnikatel povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat vlastnické nebo užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž měl na území České republiky místo podnikání⁹² (liší-li se od bydliště), sídlo a zahraniční osoba organizační složku podniku. Podnikatel nemusel prokazovat vlastnické nebo užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž měl v České republice umístěno místo podnikání, bylo-li místo podnikání totožné s bydlištěm, s výjimkou případů, že bydliště měl na adrese sídla ohlašovny nebo na adrese sídla správního orgánu, který úředně zrušil údaj o místě hlášeného pobytu na území České republiky⁹³.

Na základě této novely se od 1. července 2012 s těmito subjekty kontroly nezhajují. Podnikatelé jsou pouze žádáni o doložení tohoto dokladu. Pokud do stanoveného termínu doklad nedoloží, živnostenský úřad s nimi zahájí řízení ve věci zrušení živnostenského oprávnění⁹⁴. Toto má za následek zvýšení počtu zrušených oprávnění (v roce 2012 bylo důsledkem nedoložení tohoto dokladu zrušeno oprávnění 58 subjektům).

⁹¹ 169/2012 Sb., kterým se mění živnostenský zákon a další související zákony

⁹² dle stávající právní úpravy, platné od 1. ledna 2014, pojem „sídlo“

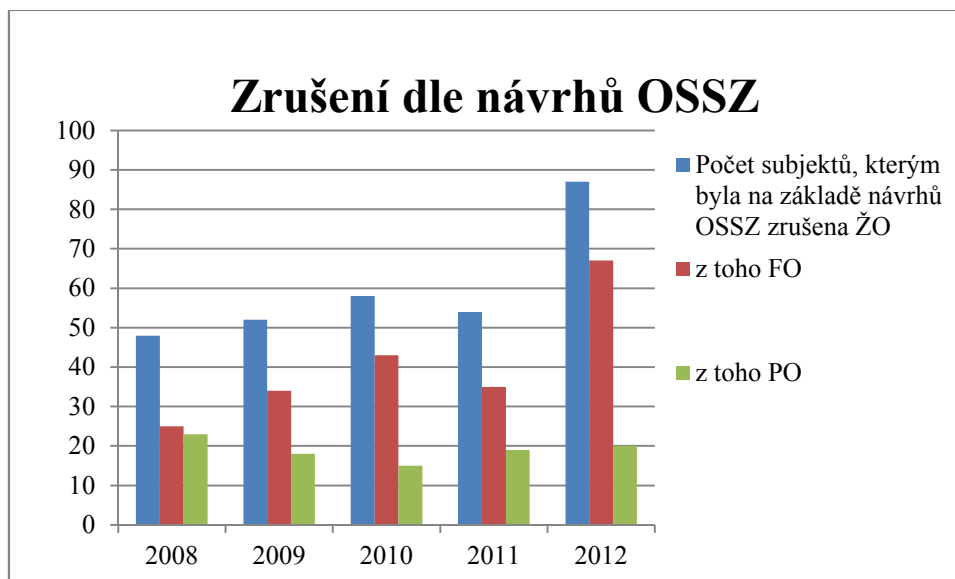
⁹³ § 31 odst. 2, živnostenského zákona

⁹⁴ § 58, živnostenského zákona

3) Otázka: Kolika podnikatelským subjektům – fyzickým a právnickým osobám bylo na základě návrhů OSSZ⁹⁵ pro neplnění závazků vůči státu zrušeno živnostenské oprávnění za období r. 2008 až 2012?

Odpověď: Živnostenská oprávnění byla na základě návrhů OSSZ zrušena celkem 229 podnikatelským subjektům, z toho bylo 204 fyzických osob (FO) a 95 právnických osob (PO). V roce 2008 se jednalo o 25 FO, 23 PO (celkem 48), v roce 2009 se jednalo o 34 FO a 18 PO (celkem 52), v roce 2010 se jednalo o 43 FO a 15 PO (celkem 58), v roce 2011 se jednalo o 35 FO a 19 PO (celkem 54) a v roce 2012 se jednalo o 67 FO a 20 PO (celkem 87)

- viz Graf C Zrušení dle návrhů OSSZ

Zdroj: vlastní zpracování dle: RŽP

4) Kolika fyzickým osobám byla za jednotlivá léta zrušena živnostenská oprávnění pro ztrátu bezúhonnosti?

Odpověď: Pro ztrátu bezúhonnosti byla v roce 2008 živnostenská oprávnění zrušena 22 fyzickým osobám (FO), v roce 2009 se jednalo o 10 FO, v roce 2010 se jednalo o 16 FO, v roce 2011 to bylo 10 FO a v roce 2012 byla živnostenská oprávnění zrušena 11 FO

⁹⁵ Okresní správa sociálního zabezpečení

- viz Graf D Zrušení z důvodu ztráty bezúhonnosti

Zdroj: vlastní zpracování dle: RŽP

Bezúhonnost je dle stávající právní úpravy v ust. § 6 živnostenského zákona jednou ze všeobecných podmínek provozování živnosti

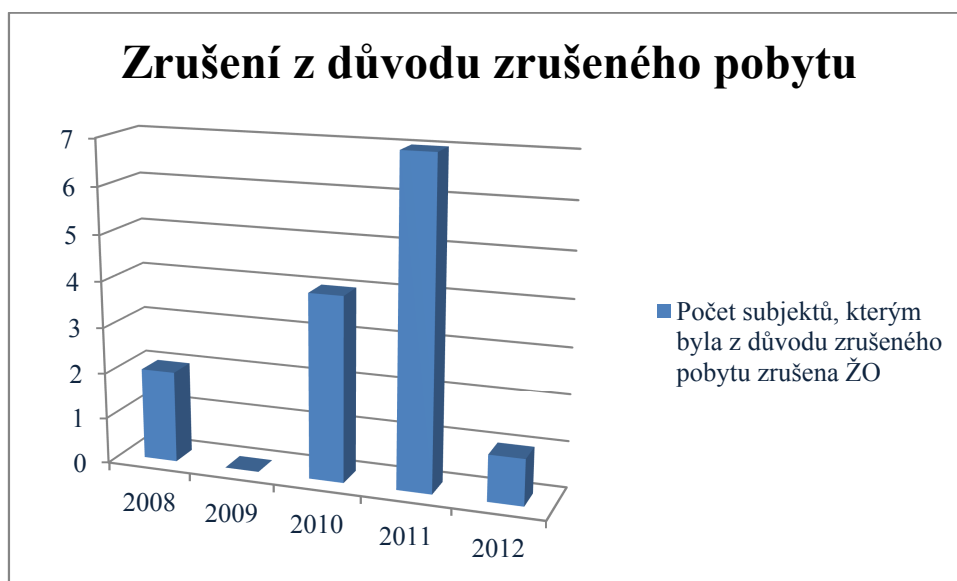
Za bezúhonnou se nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání⁹⁶

5) Otázka: Kolika subjektům v jednotlivých letech 2008 až 2012 byla zrušena živnostenská oprávnění z důvodu zrušeného pobytu?

Odpověď: *Z tohoto důvodu se zrušení živnostenských oprávnění v roce 2008 týkalo 2 fyzických osob (FO), v roce 2009 nebylo zrušeno žádné živnostenské oprávnění, v roce 2010 byla živnostenská oprávnění zrušena 4 FO, v roce 2011 byla zrušena živnostenská oprávnění 7 FO a v roce 2012 se zrušení týkalo 1 FO*

⁹⁶ § 6 odst. 2, živnostenského zákona

viz Graf E Zrušení z důvodu zrušeného pobytu

Zdroj: vlastní zpracování dle: RŽP

Závěr

Tématem této bakalářské práce byla Komunikace pracovníků živnostenského úřadu v rámci živnostenské kontroly a řešení stížností občanů. Smyslem práce bylo čtenáře seznámit s činností Obecního živnostenského úřadu, podat průběh procesu živnostenské kontroly, jakožto nejdůležitějšího článku činnosti živnostenského úřadu v oblasti správního trestání na úseku živnostenského podnikání. V teoretické části bakalářské práce je podrobně rozebrán celý proces živnostenské kontroly, její příprava, zahájení a ukončení. Je zde vysvětlen pojem podnikání a komunikace. V praktické části této práce jsem se zabýval komplexním rozбором komunikace v rámci živnostenského úřadu. Snažil jsem se podat informace o kontrolách prováděných v návaznosti na stížnosti občanů a analyzovat nejčastěji kontrolované provozovny v návaznosti na přijaté stížnosti občanů. Tyto poznatky byly získány z dostupných vnitřních zdrojů živnostenského úřadu a z živnostenského rejstříku. Ve své práci jsem využil metod popisu, analýzy a syntézy u vybraných živnostenských kontrol a přiblížil komunikaci s občany v návaznosti na jejich stížnosti za období r. 2008 až 2012. Byla zde identifikována nejzávažnější a nejčastější porušení živnostenského zákona z pohledu živnostenského úřadu při kontrolní činnosti, včetně možných přijatých opatření ze strany živnostenského úřadu. Uvedeny byly i případy stížností, které živnostenskému úřadu nepříslušejí řešit.

V bakalářské práci bylo využito řízeného rozhovoru s pracovníci živnostenského úřadu, který je pro přehlednost uveden v grafech.

Z provedeného výzkumu vyplývá problém ne vždy postačující kompetence živnostenského úřadu při řešení přijatých stížností. Téměř dvě třetiny nebyly v jeho kompetenci, což vyvrací hypotézu č. 1. (str. 54). Dále jsou překvapující typy stížností, které byly živnostenskému úřadu i přes jeho nepříslušnost adresovány. Zřejmým důvodem je nízká informovanost občanů o tom, který orgán je oprávněn konkrétní problém řešit. Jistě by stálo za úvahu občany lépe informovat, např. provést důkladnější medializační kampaň. Pak by nemuselo docházet v tak velkém rozsahu ke stížnostem, jejichž řešení není v kompetenci živnostenského úřadu a musí být postoupeny věcně a místně příslušným orgánům. Toto dokladuje hypotézu č. 2. (str. 31). Pro přehlednost slouží vyhotovené grafy. Živnostenské úřady mají možnost ukládat sankce pouze za porušení živnostenského zákona a vybraných ustanovení zákona o ochraně spotřebitele. V případě rozšíření pravomoci živnostenských úřadů by zcela jistě došlo ke snížení administrativní zátěže,

neboť by sankce byla uložena přímo správním orgánem, který porušení příslušného zákona zjistil.

Z pohledu de lege ferenda bych zde navrhl rozšíření kompetencí živnostenského úřadu ve smyslu možnosti ukládání peněžitých sankcí, které by měly i preventivní funkci. Pokud by ale v rámci výkonu živnostenské kontroly bylo zjištěno (samostatně nebo i v součinnosti s dalšími správními orgány), že k porušování živnostenského zákona dochází v konkrétních případech „závažným způsobem“, představuje takové zjištění v těchto případech právní důvod k eventuálnímu zahájení správního řízení ve věci pozastavení provozování živnosti příslušnému podnikateli nebo i zrušení jeho živnostenského oprávnění. Tato možnost je z hlediska hmotně právní úpravy živnostenského zákona jedním z nejtvrdějších způsobů správního trestání podnikatele. Navíc podnikatel při zrušení živnostenského oprávnění nemůže po určitou dobu živnost provozovat. V tomto případě se jedná o překážku v provozování živnosti, kterou stanoví živnostenský zákon.

Určité zvýšení pravomoci živnostenského úřadu však přináší nový kontrolní řád (zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole) v němž je živnostenskému úřadu mj. dána možnost kontrolního nákupu, kterou dosud nedisponoval. Tato pravomoc může živnostenskému úřadu rovněž usnadnit práci při prokazování neoprávněného podnikání.

Význam kontrolní činnosti živnostenského úřadu tedy spočívá zejména v ochraně spotřebitelského prostředí. Tato ochrana by díky nově zavedenému systému „Spotřebitelský ombudsman“ měla být posílena a spotřebitele tím lépe chránit při zajišťování jeho práv. Zde živnostenský úřad musí prokázat svou nezastupitelnou úlohu, neboť má přímý dozor nad dodržováním zákona o ochraně spotřebitele.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura

BRŮNA, Miroslav. *Veřejná správa (po startu reformy)*. 1. (2000). Praha: Institut pro místní správu Praha, 2000, 90 s.

DOHNAL, Jakub a Tomáš ŠPERKA. *Spotřebitel: jak být úspěšný v reklamačním řízení a bránit svá práva před soudem*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 56 s. ISBN 978-80-7357-399-7.

HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2012, 256 s. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-802-4737-799.

HEJDA, Jan. *Vybraná témata kriminalistiky a trestního práva*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007, 251 s. ISBN 978-802-4511-634.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, 233 s. ISBN 978-807-3802-639.

MATES, Pavel, Vladimír NOVOTNÝ a Marek STARÝ. *Základy správního práva procesního*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, 103 s. ISBN 978-808-6754-826.

MIKULÁŠTÍK, Milan. *Komunikační dovednosti v praxi*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 325 s. Manažer. ISBN 978-80-247-2339-6.

PRŮCHA, Petr a Richard POMAHAČ. *Lexikon - správní právo*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2002, 683 s. ISBN 80-720-8314-7.

SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 427 s. ISBN 978-80-247-3339-5.

Legislativa

ČESKO, *Trestní předpisy; Přestupky: podle stavu k ..* Ostrava: Sagit, 2008-, sv. ÚZ. ISBN 978-80-7208-666-5.

Poradce 2011. *Zákon o ochraně spotřebitele s komentářem*. Český Těšín: Poradce, 2011, 223 s. ISSN 1211-2437.

Právní předpisy:

Nařízení vlády 317/2012 Sb., kterým se stanoví formulář dokladu o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008 pod č.j.: As 15/2008-104

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. září 2006 pod č.j.: 2 As 50/2005-53

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. ledna 2011 pod č.j.: 4 As 33/2010-103

Usnesení č. 2/1993 Sb. o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součást ústavního pořádku České republiky

Usnesení vlády České republiky ze dne 21. března 2001 č. 270 ke Kodexu etiky zaměstnanců ve veřejné správě

Vyhláška č. 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby

Vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu

Zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

Zákon č. 130/2008 Sb., kterým se mění živnostenský zákon a další související zákony

Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 169/2012 Sb., kterým se mění živnostenský zákon a další související zákony

Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech

Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích

Zákon č. 222/2009 Sb. o volném pohybu služeb

Zákon č. 229/2002 Sb. o finančním arbitrovi

Zákon č. 247/2006 Sb. o omezení provozu zastaváren

Zákon č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

Zákon č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád) – účinnost od 1. ledna 2014

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 286/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje živnostenský zákon a zákon o živnostenských úřadech

Zákon č. 307/2013 Sb. o povinném značení lihu - účinnost od 2. října 2013)

Zákon č. 312/2002 Sb. o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

Zákon č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních

Zákon č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami

Zákon č. 40/1964 Sb. občanský zákoník – platnost do 31. prosince 2013

Zákon č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy

Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník

Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání

Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád

Zákon č. 505/1990 Sb. o metrologii

Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník – platnost do 31. prosince 2013

Zákon č. 552/1991 Sb. o státní kontrole

Zákon č. 570/1991 Sb. o živnostenských úřadech

Zákon č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele

Zákon č. 676/2004 Sb. o povinném značení lihu

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (NOZ) – účinnost od 1. ledna 2014

Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (obchodních korporacích) – účinnost od 1. ledna 2014

Zákon č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém – účinnost od 1. ledna 2014

Interní zdroje

Centrální evidence petic a stížností se řídí Směrnicí Rady města České Budějovice č. 6/2007 ze dne 29. srpna 2007, o pravidlech pro přijímání a vyřizování petic a stížností

Informace – označení ubytovacích zařízení kategorií a třídou vyd. MPO dne 21. května 2000 pod č.j.: 17393/2000/4110

Metodická instrukce MPO č. 2/2005, č.j.: 13082/05/04400 ze dne 15. března 2005 – Realizace kontrolních opatření ve vztahu k zastavárnám a prodejnám s použitým zbožím

Metodický materiál Vybrané otázky správního rozhodování – JUDr. Marie Orlová, 2012

Metodický pokyn č. 2/2013 ze dne 16. května 2013, č.j.: 21886/13/41200, k postupu živnostenských úřadů v případě stížnosti na spotřebitelskou smlouvu

Občanské sdružení spotřebitelů TEST, IČ 45770760 se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10

STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zázpis ze semináře Metodiky ke kontrolní a dozorové činnosti živnostenských úřadů – hmotně právní úprava živnostenské kontroly v kontrolní praxi, Seč, 2011

STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zázpis ze semináře o Kontrolní činnosti živnostenských úřadů, Seč, 2012

STRONER, Vladimír, Roman Krčil a Petr Kameník. Zázpisy se semináře o Kontrolní činnosti živnostenských úřadů po novele živnostenského zákona č. 130/2008 účinné od 1. 7. 2008, Seč, 2011

Internetové zdroje

Kontakt. *Statutární město České Budějovice*. [online]. 31.12.2013 [cit. 2013-12-31]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/magistrat/odbory/obzu/stranky/obecni-zivnostensky-urad.aspx>

Kontakt. *Statutární město České Budějovice*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/magistrat/odbory/obzu/stranky/o-odboru.aspx>.

MPO, Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů - ADR [online]. [cit. 2013-08-22]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument79754.html> - příloha ke stažení „Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů“.

MPO, Informace o systému „Spotřebitelského ombudsmana“. © *Copyright 2005 MPO*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument141062.html>.

MPO, Informace pro spotřebitele. © *Copyright 2005 MPO*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/informace-pro-spotrebitele/>.

O odboru. *Statutární město České Budějovice*. [online]. 7.2.2014 [cit. 2014-02-07].

Spotřebitelský ombudsman. *Přehledy právních předpisů EU*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/spotrebitelsky-ombudsman/>.

Zahraniční zdroje

EU, Evropská komise. *Spotřebitelská práva: jak Evropská unie chrání vaše zájmy*. Lucemburk: EUR-OP, 2007. ISBN 92-790-3534-7.

Nekalé obchodní praktiky. *Přehledy právních předpisů EU*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/consumers/consumer_information/132011_cs.htm.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnic 84/450/EHS, 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách).

Evropská komise V Bruselu dne 31. ledna 2013 COM(2013) 37 final.

EVROPSKÁ KOMISE. *EUROPA*. [online]. 25.8.2013 [cit. 2013-08-25]. Dostupné z:http://ec.europa.eu/atoz_cs.htm.

Seznam grafů

Graf 1 Frekvence stížností

Graf 2 Formy stížností

Graf 3 Formy odpovědí

Graf 4 Živnostenskoprávní předpisy a ostatní

Graf A Počet podnikatelských subjektů vedených v ŽR k datu 31. 8. 2013

Graf B Celkem provedených kontrol a uložených sankcí

Graf C Zrušení dle návrhů OSSZ

Graf D Zrušení z důvodu ztráty bezúhonnosti

Graf E Zrušení z důvodu zrušeného pobytu

Přílohy

Příloha I. Protokol o kontrole

Příloha II. Otázky k řízenému rozhovoru

Příloha I.

PROTOKOL O KONTROLE č. ....

Obecní živnostenský úřad • nám. Přem. Otakara II. č. 1, 2 • 370 92 České Budějovice

Živnostenská kontrola provedena v souladu s ust. § 60a až 60d zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“) a zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Předmětem kontroly je plnění povinností stanovených živnostenským zákonem, zvláštními zákony vztahujícími se na živnostenské podnikání a plnění podmínek provozování živností koncesovaných.

Datum kontroly ..... Začátek kontroly .....

Kontrolní pracovník ..... průkaz .....

Místo kontroly .....

Kontrolovaná osoba ..... identif. č. ....

– sídlo/místo podnikání .....

– živnostenská oprávnění .....

Kontrola přítomen ..... průkaz .....

– bydliště/pobyt .....

Průběh kontroly:

Kontrola zaměřena na dodržování živnostenského zákona .....

Datum převzetí ..... Konec kontroly/zápisu .....

Podpis osoby přítomné při kontrole .....

Podpisy kontrolních pracovníků .....

Příloha II.

Otázky k řízenému rozhovoru

- 1) Otázka: Kolik podnikatelských subjektů je vedeno v ŽR k datu 31. srpna 2013?
- 2) Otázka: Kolik bylo provedeno celkově kontrol a uložených sankcí za porušení živnostenského zákona za období r. 2008 až 2012?
- 3) Otázka: Kolika podnikatelským subjektům – fyzickým a právnickým osobám bylo na základě návrhů OSSZ, pro neplnění závazků vůči státu, zrušeno(a) živnostenské(á) oprávnění za období r. 2008 až 2012?
- 4) Kolika fyzickým osobám byla za jednotlivá léta zrušena živnostenská oprávnění pro ztrátu bezúhonnosti?
- 5) Otázka: Kolika subjektům v jednotlivých letech 2008 až 2012 byla zrušena živnostenská oprávnění z důvodu zrušeného pobytu?